

EGYETEMI ÉLET

Miénk a pálya

- *Hankó Balázs az oDEonban*
- *Megalakultak az új kari Hallgatói Önkormányzatok*
- *„Félelem és rettegés” a BTK Kvízen*
- *Erős ligában formálódik a DEAC*

Átadták az új Járműlabort

NOV.
12.

#MISSHMLSD

10. ÉVES A

NOV.
28.

all

SPY THE GHOST ERŐS & SPIGIBOY
DJ PÉGE DJ JUHÁSZ LACI

famous

K Kevin

DEC. 10.

CAMPUSJECY.HU

HÍREK

Doktoravató.....	4
Újabb kapcsolatok	4
Prima díj	4
Új munkatárs.....	4
Csúcstechnológias eszközök	5
Megemlékezés	5
Gépészeti Szakmai Napok	5
Egészség	5
Rekordszámú külföldi hallgató	5

HÁTTÉR

„Ha mindenki a debreceni példát követné, az maga a csoda lenne” – Hankó Balázs az oDEonban.....	6
Miénk a pálya.....	8
Megalakultak az új kari Hallgatói Önkormányzatok.....	9
Inspiráció és jövőkép az őszi állásbörzén	10

ZOOM

„Félelem és rettegés” a BTK Kvízen.....	12
Szüreti mulatság	12
Fedezd fel Debrecen utcáit! – Debreceni Kereskedelmi és Iparkamara	14

ZÖLDEBBÍTŐ

A DEHÖK Hallgatói Környezetvédelmi Bizottság hírei.....	16
---	----

SZÉP-SZELET

Go Shiina (椎名 豪): Nezuko éneke (Kamado Nezuko no Uta).....	18
--	----

NÉZŐPONT

Októberi programszünet a DE-BTK Művészeti Központban	19
Pompás időkre emlékezem.....	21
Változatos novemberi műsorkínálat a Csokonai Nemzeti Színházban!.....	22

DE-FICIT

Kultúra, gondolkodásmód és boldogság.....	24
---	----

SPORT

Erős ligában formálódik a DEAC.....	26
Hullámzó szezon.....	28
Történelmi győzelem.....	29

CUCU

.....	30
-------	----

Kétségtelen tény...

... hogy az ember botor lény – hümmögte Endes Gábor pszichológushallgató egy nagyerdei padon üldögélve. Gábor azok közé az egyetemisták közé tartozott, akik komolyan vették az általuk választott szakot, és igyekeztek a gyakorlatban is alkalmazni az előadótermekben elsajátított ismeretanyagot. Most is éppen kísérletezett. Tőle húsz méterre Elekes Irma, vagy ahogy mindenki ismerte, Irmics néni álldogált, kezében szamovárral, és forró teával kínálta az arra járókat. Persze Gábor bérrelte fel őt, s becsületére legyen mondván, Irmics néni rezzenéstelen arccal hajtotta végre az utasításokat.

A lényeg az, hogy a járókelők közül sokan örömmel fogadták el a felkínált italt a csípős őszi hidegben. Tízből nyolc ember oly mohón, sietősen emelte szájához poharát, hogy megégette a nyelvét. A dolog pikantériája az, hogy a forróként tálalt – elnézést a képzavarért – tea tulajdonképpen szobahőmérsékletű volt. Endes Gábor gondosan feljegyzett mindent, és megállapította azt a sokak által már régóta hangoztatott tényt, hogy az emberek bármit bevesznek, ha jó a körítés.

Hogy mi ebből a tanulság? Nem tudom, döntsék el maguk.

Zsengellér Árpád

Egyetemi Élet, a Debreceni Egyetem lapja

– A Debreceni Egyetem megbízásából kiadja a Debreceni Campus Nonprofit Közhasznú Kft. –

Főszerkesztő: Ölveti László – Állandó munkatárs: Csontos Máté, Papp Gréta, Juhász Tibor, Vona Lilla, Kovács Miklós, Lóki Viktor –

Tördelő: Barna Ildikó – Levélváltás: KEBO PRINT – Nyomda: Vider-Plusz Bt. – Terjesztés: CAMPUS ELEVEN –

ISSN 0230 7731 – Megjelenik kéthetente 4000 példányban – A szerkesztőség levelezési címe: DE Oktatási Központ, 4032 Debrecen, Nagyerdei körút 94. –

A szerkesztőség telefonszáma: (30) 7598072 / 58072 – A szerkesztőség e-mail-címe: egyetemilet@pszk.unideb.hu – www.unideb.hu

Az Egyetemi Élet archív számai elérhetők: <http://www.unideb.hu/hu/egyetemi-elet> – Hirdetésfelvevő: 06-(30)-638-5073

A hirdetések tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Doktoravató

A Debreceni Egyetem a Főépület Aulájában rendezte meg őszi doktoravató ünnepségét november 7-én. Az 55 doktorjelölt közül 43-an summa cum laude, 12-en pedig cum laude minősítéssel tettek eleget a doktori (PhD) fokozat megszerzéséhez előírt követelményeknek. Díszdoktorrá avatták Florian Luca (Stellenbosch University, South Africa) és Jianjie Ma (University of Virginia, Department of Surgery, USA) professzorokat, míg több oktató, kutató és hallgató kitüntetésben részesült kiemelkedő tudományos munkájáért.

Újabb kapcsolatok

A Debreceni Egyetem teljes jogú tagja lett a Türk Egyetemek Uniójának, amely már mintegy 170 felsőoktatási intézményt tömörít. A döntést a szervezet 8. közgyűlésén, a Taskenti Nemzetközi Egyetemen írták alá. Egyetemünk az elmúlt években erősítette kapcsolatait a türk országokkal, többek között Azerbajdzsán, Kazahsztán, Kirgizisztán és Üzbegisztán intézményeivel. A csatlakozás új lehetőségeket teremt a tudományos együttműködésben és az Orhun Csereprogram bővítésében.

Prima díj

Prima Különdíjat kapott a Végh Veronika és Csáki Szabolcs művészházaspár, az oDEon egyetemi színház két vezetője az Év Vállalkozója és a Prima Díjátadó Gálán a Kölcsey Központban. A kategóriagyőztesek között szerepelt magyar tudomány kategóriában Kun Ferenc, a Debreceni Egyetem Természettudományi és Technológiai Kar dékánja, valamint magyar ismeretterjesztés és média kategóriában Váradi Ferenc, az FM90 Campus Rádió műsorvezetője is.

Új munkatárs

Egy különleges hallgató is megjelent az órákon a DE MÉK-en: Doppler, a golden retriever terápiás kutya, aki nyugodt jelenlétével segíti a diákokat és az oktatókat a vizsgák és határidők okozta stressz leküzdésében. A kezdeményezés célja, hogy Doppler jelenléte támogassa a mentális egészséget és a koncentrációt, hozzájáruljon egy újszerű oktatási környezet kialakításához. Horváth Márta, a kutya gazdája arra biztat mindekit, bátran simogassák meg, és ismerkedjenek vele.

Csúcstechnológiás eszközök

Átadták a Műszaki Karon a korszerűsített és kibővített Beckhoff Laboratóriumot. A kar és a német cég jóvoltából automatizálási eszközökkel felszerelt létesítményben a hallgatók a valós ipari igényeknek megfelelő eszközökön ismerkedhetnek meg az automatizálási rendszerek elemeivel, funkcióival, a vonatkozó szabványoknak megfelelő fejlesztői rendszeren tanulhatják meg az ipari számítógépek és a programozható logikai vezérlők használatát. A labor eszközeinek fejlesztésére 340 millió forintot fordítottak.

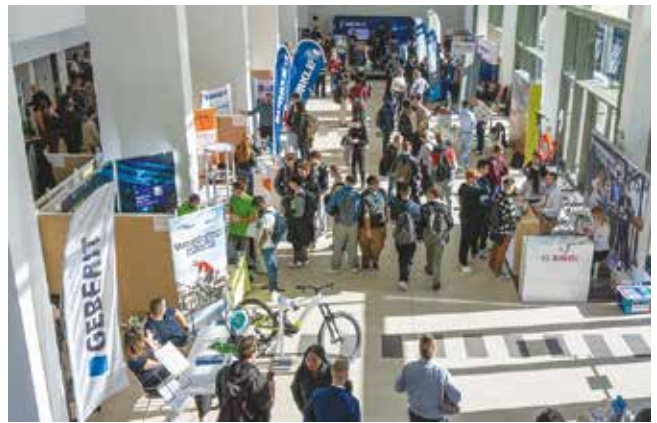
Megemlékezés

A Debreceni Egyetem október 31-én tartott koszorúzással egybekötött megemlékezést egykori névadója, gróf Tisza István miniszterelnök halálának 107. évfordulóján. A Főépület előtti szobornál (Kisfaludi Strobl Zsigmond alkotása) Kossa György, az egyetemet fenntartó alapítvány elnöke, Szilvássy Zoltán rektor és Varga-Bajusz Veronika államtitkár mondtak beszédet. A rendezvény koszorúzással zárult, közreműködött a DE Marching Band, a Hortobágy Néptáncegyüttes és a Honvédség Zenekara.

Egészség

A daganatok megelőzése nem a szűrésekkel indul, mindenkinek nap mint nap tennie kell apró tényezőkkel egészségéért – mondta el Schwab Richárd a Gazdaságtudományi Kar és a T5 Media Agency közösen szervezett előadásán. Az ismert belgyógyász-gasztroenterológus telt ház előtt ismertette a meghatározó életmódtényezőket az oDeon-ban. November 19-én Erős Tibor ultrafutó, míg november 26-án Szőnyi Ferenc ultratriatlon világrekorder mesél majd pályájáról és az emberi teljesítőképesség hatáiról.

Gépészeti Szakmai Napok

A Debreceni Egyetem Műszaki Kar nagyszabású rendezvénye keretében a XI. Gépészeti Szakkiállítást és Állásbörzét tartották meg november 6-án, illetve megnyitották a kétnapos ISCAME nemzetközi gépészeti konferenciát is. A börzén több ezer fiatal ismerkedett a Műszaki Karral kapcsolatban álló cégek ajánlataival, az ISCAME pedig találkozási lehetőséget ad a gépészmérnöki kutatásokkal, fejlesztésekkel foglalkozó tudósoknak, mérnököknek, hogy bemutassák munkáikat.

Rekordszámú külföldi hallgató

A 2025/2026-os tanévben csaknem 7800 külföldi diák tanul a Debreceni Egyetemen, ami új rekordot jelent. A DE több mint 100 angol nyelvű képzést – köztük előkészítő, BSc-, MSc- és PhD-programokat – hirdetett meg. A felvételi eljárás során 36 ezer jelentkezést regisztráltak, és több mint 7 ezer felvételit bonyolítottak le. Jenei Attila, a Nemzetközi Oktatást Koordináló Központ igazgatója kiemelte: a nemzetközi hallgatói népszerűség megőrzéséhez az angol nyelvű képzések folyamatos fejlesztése elengedhetetlen.

„Ha mindenki a debreceni példát követné, az maga a csoda lenne”

**Hankó Balázs
az oDEonban**

Október 30-án egyetemünkre látogatott a Kulturális és Innovációs Minisztérium vezetője. Debreceni látogatása során az egyetemisták a számukra legégetőbb kérdésekről kérdezhették a minisztert, mint például az ösztöndíjak, a kollégiumok vagy a mentális egészség.

A kötetlen beszélgetést Németh Kevin, a DEHÖK elnöke nyitotta meg. A megnyitót követően a miniszter is színpadra lépett, stílusosan, egy debreceni egyetemes sálban. Köszöntőjében elmondta, jól ismeri egyetemünket, hiszen lánya is a Debreceni Egyetem hallgatója. Ezután ismertette intézményünk felsőoktatási statisztikáit, majd a Debreceni Egyetemet „a leginkább egyetemileg egyetemnek” nevezte. „Az egyetem hordozzon egy olyan vibe-ot – folytatta –, amit az egész felsőoktatásnak hordoznia kell. A Debreceni Egyetem számai ezt igazolják.”

A rövid bevezetőt követően a hallgatóságnak lehetősége volt kérdezni. A miniszternek először az egyik legégetőbb kérdésre, az ösztöndíj és hallgatói normatíva emelésére kellett válaszolnia. Hankó Balázs kiemelte, hogy az ösztöndíjkérdés megoldása szükségkérdés. A tervek és a célkitűzések szerint 2026-ban az ösztöndíjakat megduplázzák. Válaszában a szakképzéssel vont párhuzamot, ott a diákok a tanulmányaik mellett szakmai munkát végeznek,

amiért munkabéren részesülnek. A miniszter szerint az egyetemi ösztöndíjakban is hasonlóra kell törekedni. A duális képzésben a hallgatóknak szakmai munkát kell végezniük, kreditet kell szerezniük, így az egyetemi éveik végére egy jó portfóliót alakíthatnak ki.

A következőkben a doktori képzés is szóba került, a doktoranduszok ösztöndíjával együtt. Hankó Balázs jelezte, hogy bevezetik a kooperatív doktoranduszképzést, melynek keretein belül az adott tudományág kutatói ugyanazon ágazaton belül szakmai munkát is végezhetnek. A minisztérium célja és fő törekvése egy sokkal gyakorlatorientáltabb doktori képzés kialakítása.

A minisztert a sportinfrastruktúráról is kérdezték, mellyel kapcsolatban megemlítette, hogy „ha mindenki a debreceni példát követné, az maga a csoda lenne”. A miniszter megemlítette a kapcsolatot a brandépítés és sport között, s hozzátette, hogy mind a kettő segíti az identitás kialakulását.

A továbbiakban a piaci kapcsolatokról és az egyetemi tanmenetről folyt a diskurzus. A tárcavezető megemlítette, hogy központilag nem alakíthatóak ki tantervek, hiszen, „arról, hogy a hallgatók mit tanulnak, csakis az egyetemnek van joga dönteni.” A miniszter egyetértését fejezte ki a képzések elavultságával, a piaci elvárások háttérbe szorításával kapcsolatban. Ezen a ponton a duális képzések fontosságát hangsúlyozta, mely kapcsán saját élményit is említette: „egyetemistaként gyakran kérdéseket tettem fel az oktatóimnak. A kérdéseim a gyakorlatra vonatkoztak, s nem igazán szerettek érte. A kérdésre adott válaszból tudni lehetett, hogy ki mennyire is jártas ebben.” Amennyiben a duális képzéseken tapasztalatról az oktatók is tudomást szereznek, kialakulhat bennük a hajlandóság az új ismeretek beépítésére.

Az est végéhez közeledve a kollégiumi férőhelyekről, az egyetemisták mentális egészségéről, valamint a kulturális rendezvényekről esett szó.

A miniszter jelezte, hogy kollégiumok tekintetében is jó helyzetben van Debrecen, hiszen országosan 46 ezer kollégiumi férőhely van, ebből Debrecenben több mint 5 ezer található. Elismerte, hogy még sok helyre van szükség, ezen is dolgoznak a minisztériumban.

A mentális egészség kapcsán Hankó Balázs kiemelte, hogy a COVID-világjárvány sok mindent tönkretett, többek között a fiatalok lelki egészségét, ezeket a negatív hatásokat ellensúlyozni kell, pontosan úgy, ahogy a Debrecenben teszik: sporttal, yoUDay-jel,

Campus Fesztivállal, színházzal és egyéb támogatással. Az egyetemeknek saját maguknak kell eldönteniük, hogy önálló entitásként mit tesznek a hallgatóik egészségéért. Jó tanácsként megemlítette, hogy a mentális támogatás mellé a diákok lemorzsolódásának csökkentése is kerüljön be a célok közé, hiszen a kettő között sokszor nagy az összefüggés.

A kulturális lehetőségekről beszélve a miniszter elmondta, hogy a debreceni hallgatók elégedettek lehetnek, hiszen itt is megvan a lehetőség a kreditszerzésre, kulturális programon való részvétellel. Szerinte a legjobb a kulturális nevelést illetően, hogy ha már az egyetemi tanulmányok előtt különféle műhelyek, kultúraházak segítik, mutatják az utat az iskolásoknak ebbe az irányba.

Hankó Balázs az est zárását követően néhány kérdésünkre is válaszolt.

EE: – Miniszter úr, nyelvvizsgát érintő kérdések, kollégiumok és lakhatás, ösztöndíjak. Lesz olyan, hogy azt mondhatjuk, „na most révbe értünk”, vagy ezek örökre égető kérdések lesznek?

– Ha valaki azt mondja, hogy révbe ért és elérte az adott célját, na olyan nincs. Mindig jobbat akarunk, ha eljutunk a célhoz, akkor fussunk még gyorsabban, ússzunk még jobban, jussunk még messzebbre. Mértékletességre szükség van, de ösztöndíjakban, kollégiumokban, infrastruktúrában mindig-mindig lehet mit csiszolni. Más egyetemeknek célszerű volna példát vennie Debrecenről: ami itt megvan a kulturális életben, a sportban, a campusokon, a közösségekben, az példáértékű!

EE: – A Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciájával számos esetben, többek között a nyelvvizsgák eltörlésekor is közösen dolgozott. Milyen érzés a hivatásában is fiatalokkal együttműködni?

– Az egyetemi világban élek, onnan jövök, hiszen a Semmelweis Egyetem rektorhelyettese voltam, valamint mai napig egyetemi oktató vagyok. Szeretek fiatalok között lenni. Miért? A fiatalok lendületesek, mindig jó kérdéseket tesznek fel, a kérdéseikre mindig kihívás válaszolni, mindig más és más aspektusból nézik a dolgokat. Ezek a tényezők azok, amik frissen tartanak, s ezek mindig újabb gondolatokkal inspirálnak. A kollégáim azt szokták mondani, hogy amikor egy egyetemi közösséghez megérkezem, akkor másképpen nézek ki. A mai napomat hajnal öt órakor indítottam, külföldi miniszterekkel volt megbeszélésem, diákvárosos egyeztetésem vettem részt, három sajtótájékoztatóm volt. Ha valaki most megkérdezné tőlem, hogy mikor voltam fáradtabb, a fórum előtt vagy után, nem kérdés: előtte.

EE: – A legutóbbi Educatio szakkiállításon úgy nyilatkozott, hogy ma Magyarországon menő, de mindenféleképpen jó egyetemistának lenni. A Debreceni Egyetem specifikumait tekintve, mondhatjuk azt, hogy menő a mi egyetemünkön egyetemistának lenni?

– Igen, nagyon! A lányomon látom, milyen itt az egyetemi élet, milyen a képzés. Azt mondhatom, hogy menő debreceni egyetemistának lenni, mi több, menő egy egyetemista apukájának lenni, még ha miniszter is!

Puskás Marcell, fotó: China Tibor

Miénk a pálya

Immár a Műszaki Kar hallgatói, a járműmérnökök is a Vezér utcai Tudományos, Technológiai és Innovációs Parkba járnak tanulni: hivatalosan is átadták a Járműlabort.

Tanít, fejleszt, kutat, szerel – foglalta össze Bács Zoltán kancellár a 2700 m²-en létrehozott modern felszereltségű, új egyetemi műszaki központ szellemiségét, ahol műhelyek, laborok, tantermek, irodák és még egy tesztpálya is rendelkezésre áll.

Az épület megnyitóünnepélyén a kancellár felidézte, hogy amikor 2018-ban a BMW Debrecent választotta világszínvonalú új gyárának helyszínéül, az is eldőlt, hogy a városnak oktatási-kutatói központként is fel kell készülnie a márka megjelenésére, ami a szakképzéstől kezdve a felsőoktatásig érinti az intézményeket – ennek a tudatos építkezésnek egyik bizonyítéka a Műszaki Kar Járműlaborja is, amely szoros együttműködésben áll a BMW-vel.

„A Járműlaborban technológiát adunk a diákok kezébe, így összekapcsolódik az elmélet és a gyakorlat. A most átadott labor több mint egy épület, ez elköltséget az innováció iránt, hiszen az innovációnak szüksége van együttműködésekre” – fogalmazott Hans-Peter Kemser, a BMW Group Gyár Debrecen elnök-vezérigazgatója.

A Debreceni Egyetem legújabb épületében járva olyan érzésünk van, mintha egy nagyon modern márkaszervizben lennénk, a szerelőműhelyekben minden feltétel adott ahhoz, hogy szét- vagy összeszereljenek akármilyen autót – ahogy azt saját szemünkkel láthattuk is, volt már ott olyan kisteherautó vagy a BMW-től kapott kocsi, amin a leendő járműmérnökök gyakorolhatnak, de a laborokban a mechatronika és a robotika megjelenik. Habár a levegőből nem tudtunk rápillantani a Járműlaborra, de azt azért lehet tudni, hogy az új épület a formájában is igazodik a nevéhez, ugyanis a J és L betűk formája látszik felülnézetből.

Habár a műszakis hallgatók még csak most kezdik el Vezér utcai tanulmányaikat és gyakorlataikat az új épületben a legmodernebb autóiipari műhelykörülmények között, a megnyitón azt hallottuk a közönség sorai között, hogy mivel a járműmérnöki szak iránti kereslet a BMW megjelenésével korábban nem tapasztalt magasságokba emelkedett a Debreceni Egyetemen, már arra is vannak elképzelések, hogy milyen formában tudnák bővíteni a Járműlabort.

Szabó Laci, fotó: China Tibor

Megalakultak az új kari Hallgatói Önkormányzatok

Megtartották alakuló üléseiket a Debreceni Egyetem kari Hallgatói Önkormányzatai. November 5-én az egyetem Főépületének Aulájában rendezett ünnepi tanácsülésen megválasztották a kari hallgatói önkormányzatok elnökeit és alelnökeit, továbbá átvették megbízóleveleiket a mandátumot nyert képviselők.

A hallgatói szervezet ülésén Németh Kevin, a Debreceni Egyetem Hallgatói Önkormányzatának elnöke örömét fejezte ki, hogy nagy számban jelentek meg a testület új tagjai. Beszédében felidézte az első közös munka, a nyári gólyatáborok sikerét, egyben megköszönte a képviselők munkáját. Reményét fejezte ki a további összehangolt, eredményes együttműködés kapcsán.

A kari Hallgatói Önkormányzatok új tagjait köszöntötte Szilvássy Zoltán, a Debreceni Egyetem rektora, aki beszédében az együttgondolkodás fontosságát hangsúlyozta.

– Különösen nagy öröm, hogy önökkel dolgozhatunk együtt. Hiszen az együtt munkálkodásban az a legjobb, ha van célja. A Hallgatói Önkormányzatok Országos Közgyűlésén megállapodtunk abban, hogy minden rendelkezésünkre álló eszközzel támogatjuk törekvéseiket és segítjük céljaik elérését. Arra kérem önöket, hogy koncentráljanak a párbeszédre, amely az elmúlt 13 évben rendkívül eredményes volt – mondta Szilvássy Zoltán.

Bács Zoltán kancellár emlékeztetett: a Debreceni Egyetem hallgatói-diák közössége a köznevelési és szakképzési tanulókkal együtt meghaladja a negyvenkilenczet, az egyetemi hallgatók száma pedig csaknem harmincnégyezer.

– Egy ekkora hallgatói közösség képviselete hatalmas felelősség és feladat. A Debreceni Egyetem egyik fő ereje a hallgatósága, éppen

ezért őriztük meg jogait a modellváltást követően is. A Debreceni Egyetemen mindig előre meg tudunk beszélni minden olyan dolgot, ami előreviszi az egyetemet, a hallgatóságot. A legjobb megoldásokat együtt próbáltuk megtalálni és választ keresni olyan társadalmi vagy hallgatói problémákra, amelyeket helyileg meg lehet oldani vagy érdemes érte országosan dolgozni. Ilyen kérdések az ösztöndíj, a lakhatás és a külföldi hallgatók befogadása is. Nagyon felemelő dolog, hogy ilyen együttműködésben vagyunk egymással, egymás mellett és közösen. Azt szeretném kérni, kívánni, hogy ez a jövőben is így legyen – hangsúlyozta Bács Zoltán.

A hallgatói képviseletek ülésén ismertették a 2025. október 13. és 17. között megtartott kari hallgatói önkormányzati választások eredményét. Ezek alapján a 13 karon, három campuson megrendezett magyar, valamint tíz karon, egy campuson megtartott külföldi hallgatói részönkormányzati szavazáson a nappali tagozatos hallgatók részvételi aránya meghaladta a nemzeti felsőoktatási törvényben előírt 25 százalékot. Ennek eredményeképpen a választások mind a magyar, mind a külföldi hallgatók körében érvényesek és eredményesek voltak. A magyar hallgatók voksolásán 227, míg a külföldi hallgatók választásán 77 kari képviselő szerzett mandátumot. A külföldi hallgatói részönkormányzat (International Students Union- ISU) elnökeit és alelnökeit később választják meg.

A Debreceni Egyetem Hallgatói és Doktorandusz Képviselet alapszabályának megfelelően a megalakult kari Hallgatói Önkormányzatok közgyűlésének hivatalból tagja az EHÖK elnöke, elnökhelyettese és alelnöke azon a karon, amelyen hallgatói jogviszonnyal rendelkezik.

Sajtóközpont – ÉE

Inspiráció és jövőkép az őszi állásbörzén

Az emberi kapcsolatokat a mesterséges intelligencia sem váltja ki – ezzel a mottóval rendezték meg november 5-én az őszi állásbörzét a Debreceni Egyetemen, ahol mintegy negyven kiállító cég várta a látogatókat. Ezúttal is az élményalapú toborzás került a rendezvény középpontjába.

Debrecenben és a régióban egymás után jelennek meg a válalatok, folyamatos a toborzás az újonnan meghirdetett pozíciók betöltésére. A Debreceni Egyetem arra törekszik, hogy az itt tanuló és végzett hallgatók a számukra legmegfelelőbb állást találják meg, és sikeres munkavállalóvá váljanak.

Bartha Elek, a DE oktatási rektorhelyettese az állásbörze megnyitóján kiemelte: a mostani rendezvény is kiválóan illeszkedik az intézmény képzési kínálatához.

– Már évente kétszer rendezzük meg a börzét, hiszen a jelentős érdeklődés miatt egy alkalom kevés lenne arra, hogy minden kiállítónak lehetőséget adjunk a megjelenésre. A rendezvény három pilléren alapszik, egyrészt hasznos az egyetemnek, mivel egy ilyen széles képzési spektrummal rendelkező felsőoktatási intézménynek az az érdeke, hogy a végzett hallgatók a képzettségüknek megfelelően minél jobb álláslehetőséget találjanak és válogathassanak a kínálat között. Másrészt jó a cégeknek, hiszen személyesen megismerkedhetnek a leendő munkavállalókkal, sőt ajánlatokat is tehetnek nekik. És persze jó a hallgatóknak, mivel az egyetemisták első kézből kaphatnak képet a munkaerőpiaci lehetőségekről, a növekvő számú külföldi hallgató pedig számos nagy nemzetközi vállalat képviselőivel találkozhat – mondta el a rektorhelyettes.

Németh Kevin, a Debreceni Egyetem Hallgatói Önkormányzatának elnöke köszöntőjében arra hívta fel a figyelmet, hogy a rendezvény motivációt jelenthet az egyetemistáknak arra, hogy tudatosan és célirányosan tervezzék meg a jövőjüket.

– A hallgatók az állásbörzén valódi inspirációt kaphatnak. Az itt megjelent mintegy negyven cég jól mutatja, hogy Debrecenben milyen pezsgő élet van, az elmúlt tíz évben milyen gazdasági fellendülés jellemezte a várost. A hallgatók és az itteni cégek is sokat profitálhatnak az állásbörzéből, mivel mindkét félnek szüksége van a másikkra. A Debreceni Egyetem célja, hogy az egyetemisták, illetve a végzett hallgatók ne csak diplomát, hanem jövőt is kapjanak, ehhez a mai napon, illetve Debrecenben minden adott – mondta a DEHÖK elnöke.

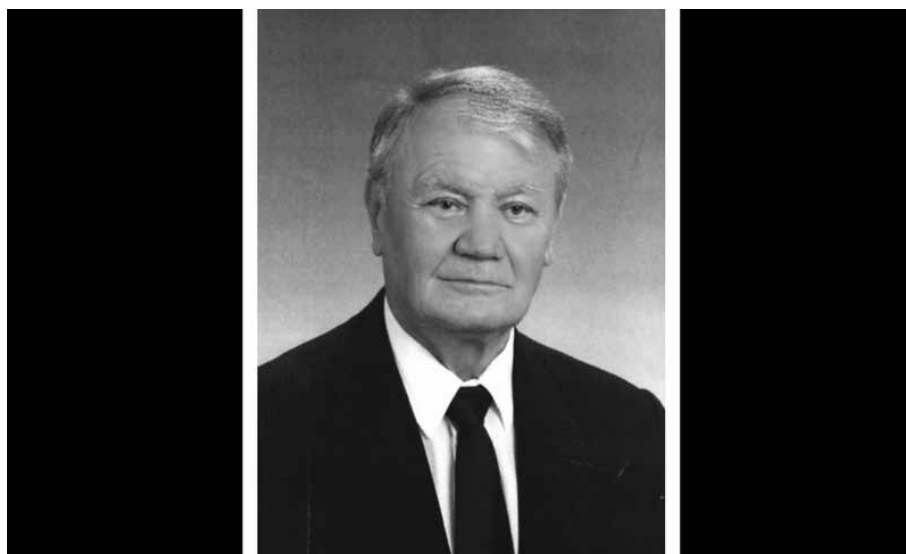
A szervezők nemcsak a tudatosan álláslehetőség iránt érdeklődőknek akartak irányt mutatni, hanem azoknak is, aki még bizonytalanok. Egyebek mellett a rajzos pszichológiai tanácsadón és a grafológiai elemzésen olyan önismereti kérdések kerültek előtérbe, amelyek mind a pályaorientációt, mind pedig a karrierépítést segítették. A próba-állásinterjúkon közvetlenül a munkáltatótól kaptak visszajelzéseket, a személyes kapcsolatteremtés révén a kiállító cégek képviselőivel találkozhattak, és akár jelentkezhettek is valamilyen pozícióra.

A tapasztalatok szerint egy külföldi tanulmányút, ösztöndíj is pluszt adhat az álláskereső kvalitásaihoz, előnyt jelenthet a munkaerőpiacon. Az állásbörzén ennek jegyében külföldi ösztöndíjakról és önkéntes munkalehetőségekről is tájékozódhattak a hallgatók.

DE Sajtóközpont, fotó: China Tibor

Kapusz Nándor

(1935–2025)

Életének 91. évében, 2025. október 28-án elhunyt Kapusz Nándor, a Debreceni Egyetem főtanácsosa, a Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum Elnöki Hivatalának egykori vezetője. Halálával az egyetem orvos- és egészségtörténeti örökségének őrzője, a múlt és a hagyományok elkötelezett képviselője távozott.

Egyetemi tanulmányait a Debreceni Egyetemen végezte, általános orvostudományi diplomáját 1961-ben szerezte meg, s gyakornoki kinevezést kapott az Igazságügyi Orvostani Intézetbe. 1969-ben igazságügyi orvostanból, 1971-ben általános sebészetből szakvizsgázott.

1976-tól Szerencs községben körzeti orvosi feladatokat vállalt, ellátta továbbá a járási főorvosi teendőket is. 1985-től az Igazságügyi Orvostani Intézetben megbízott vezetőként tevékenykedett. 1989-től – intézeti munkája mellett – az egyetem személyzeti osztályának tanácsadói, majd vezetői feladatait látta el. 1992-től az egyetem főtitkári tisztségére nyert kinevezést.

Hivatásának teljesítése mellett kiemelt figyelmet fordított a fogorvostan-hallgatók igazságügyi-orvostani elméleti és gyakorlati oktatására, vizsgáztatására, valamint a betegek orvosszakértői vizsgálatára.

Az egyetemi integráció igazgatási feladatainak megoldásában elkötelezetten, rendkívüli kitartással vett részt. 2000-től az Egyetemi Tanács Igazgatási Bizottságában végzett áldozatos munkát. 2000-től 2005-ig az Orvos- és Egészségtudományi Centrum Elnöki Hivatal vezetőjeként koordinálta a centrumhoz tartozó karok és önálló intézetek igazgatási, humánpolitikai és ügyviteli tevékenységét. A Debreceni Egyetem Rectora elhivatott munkájának elismerésül 2000. május 16-án főtanácsosi címet adományozott számára.

2005-től az Egyetem Orvostörténeti Gyűjtőhelyén végzett kiemelendő tevékenységet. Nevéhez köthető az orvostörténettel és egyetemtörténettel kapcsolatos muzeális értékű anyagok gyűjtése, valamint a Kenézy Villában kialakított Orvos- és Egyetemtörténeti Gyűjtemény, valamint a Tudományos Konferencia Központ megvalósítása.

Már a Rectori Hivatalban töltött évei alatt elkötelezetten foglalkozott az egyetem történetének feltárásával és írott emlékeinek gyűjtésével. Az orvoskar megalakulásának 75. és 80. évfordulójára rendezett kiállítások megszervezésével maradandó emléket állított intézményünk múltjának. „A debreceni orvostudomány nagy alakjai” című monográfiák, valamint a „Szoborpark” és az „Egészségcentrum” kiadványok valamennyi számának szerkesztésében is tevékeny szerepet vállalt.

Szellemi örökségét a „Nyolcvanéves a debreceni orvostudomány”, továbbá a „Kilencvenéves a debreceni orvostudomány” emlékkötetek őrzik.

Több évtizedes munkáját, szakmai megbecsülését számos kitüntetés és elismerés fémjelzi, mint többek között A Magyar Felsőoktatásért Emlékplakett, a Batthyány-Strattmann László Díj, a Debrecen Kultúrájáért Díj.

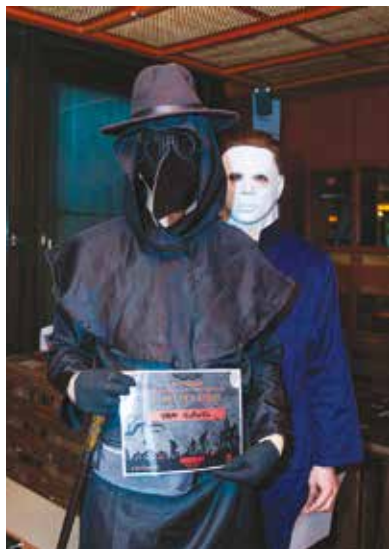
Kapusz Nándor főtanácsos úr több évtizeden át az egyetem vezetésének szolgálatában eltöltött felelősségteljes, értékes vezetői munkája során kifejtett sokrétű tevékenysége, az egészségügyi felsőoktatás területén végzett kiemelkedő szakmai, oktatási és közéleti munkássága az elhivatottságot és kiválóságot példázza.

Emlékét, tanításait és szellemi örökségét az intézmény nagy odaadással és tisztelettel őrzi meg és adja tovább a jövő nemzedékeinek.

Kapusz Nándor főtanácsos urat a Debreceni Egyetem saját halottjának tekinti.

„Félelem és rettegés” a BTK Kvízen

Ezúttal Halloween alkalmából rendezett kvízest a Bölcsészettudományi Kar Hallgatói Önkormányzata. A Kossuth Lajos Kollégiumok III. számú épületének Többcélú termében, ahogyan az lenni szokott, most is minden asztal „elkelt” a kvízvetélkedő résztvevői számára, telt házat hirdettek a szervezők. Az október 28-i alkalom apropóján a kérdéssorban számos „ijesztő” és „véres” téma is megjelent, az agytorna versenyzői megismerhették a Halloween eredetét, ízelítőt kaptak Edgar Allan Poe irodalmából, de arra is választ kaptunk, mit is jelent a post mortem fotózás. A helyszínre érkezőket welcome drinkkel köszöntötték, illetve bemutatkozott az újdonsült, izletes Kolkáv Shot is.

Izgalmas volt a végelszámolás, hiszen az első három helyezett szoros csatában osztozkodott a dobogó képzeletbeli fokain, és értékes társasjátékokat vihettek haza a győztesek. A kvízvetélkedőt követően a Koli Klubban folytatódott az este, ahol Halloween Partyra várták az érdeklődőket. Nem is akármilyen lehetőségekkel, hiszen aki jelmezben érkezett, jutalmul ugyancsak welcome drinket fogyaszthatott, a legkreatívabb, legijesztőbb kosztümöket pedig díjazták is.

BM, fotó: DEHÖK PR és Sajtóiroda – Kovács Gergő

Szüreti mulatság

Október 14-én ismét külföldi hallgatókkal telt meg a Kazánház. Külföldi diáktársaink a DEHÖK Folklor Műhely és a Stipendium Hungaricum Mentorprogram szervezésében vehettek részt a Szüreti mulatságon, ahol hasznos ismereteket szerezhettek a magyar bor- és szőlőkultúráról, valamint betekintést nyerhettek a borkészítés alapjaiba.

Ráhangolódásként a szőlő darálását, majd préselését próbálhatták ki a jelenlévők. Természetesen a friss produktum kóstolására is lehetőségük nyílt a préselést követően.

„A félév folyamán ez a második rendezvényünk. Szeptemberben egy hosszabb táncos mulatságon vehettek részt az egyetem főépületében, a mai estén a szüreti munkákba láthatatok be, az év végéhez közeledve pedig egy adventi alkalomra várunk titeket, sok-sok szeretettel. Köszönjük, hogy közel 300-an jelentetek meg ma, és köszönjük, hogy továbbra is ilyen mértékben érdeklődtök a rendezvényeink, s ezzel együtt a magyar kultúra iránt! Nem szaporítom a szót, a táncolni vágyók formáljanak kört, és kezdődjön a táncház!” – mondta köszöntőjében Herdon Balázs, a Műszaki Kar HÖK-elnöke, a rendezvény egyik főszervezője.

A kinti munkálatokat beltéri szórakozás követte, mégpedig egy táncház keretein belül, a Szatmár Banda nótáira.

Puskás Marcell, fotó: DEHÖK PR és Sajtóiroda – Kovács Gergő

METAL-SHEET

A LEMEZBE ZÁRT ÉRTÉK

CAMPUS

FESTIVÁL

2026. JÚLIUS 22–26.

DEBRECEN–NAGYERDŐ

**KEDVEZTMÉNYES
DE HALLGATÓ / DOLGOZÓI
BÉRLET DEC. 31–IG:
39.990–FT**

Fedezd fel Debrecen utcáit!

Debrecen utcáin sétálva a jól ismert nevezetességek mellett lépten-nyomon helytörténeti érdekességekbe botlunk. Ha kellően nyitott szemmel járunk, a város egy olyan dimenziója tárul fel előttünk, ami új megvilágításba helyezi a Debrecenről eddig kialakított képünket. Fedezd fel velünk Debrecen kevésbé ismert arcát, rejtett értékeit egy rendhagyó, virtuális városnéző sétán!

Ha Debrecenben sétálunk, a Petőfi tér sarkán álló, kupolájával az ég felé törő palota nehezen kerüli el a figyelmet. Kevesen tudják azonban, hogy ez a ház nem csupán a város egyik legszebb épülete, hanem egy 175 éves intézmény, a Debreceni Kereskedelmi és Iparkamara otthona, amelynek múltja szorosan összefonódik a város gazdasági és történelmi fejlődésével.

A magyar gazdasági kamarák története 1850-ig nyúlik vissza, amikor I. Ferenc József jóváhagyta a gazdasági kamarák létrehozásáról szóló előterjesztést. Ugyanebben az évben, szeptember 25-én alakult meg a Debreceni Kereskedelmi és Iparkamara, amely azóta is töretlenül szolgálja a helyi vállalkozásokat és a térség gazdasági fejlődését. Az eltelt közel két évszázad alatt a kamarák szerepe és hatásköre sokszor változott, de az alapcél változatlan maradt: a vállalkozások támogatása, érdekeik képviselése és a régió gazdasági életének erősítése.

A 20. század eleje Debrecen igazi aranykora volt. A korábban földszintes, kisvárosias utcakép helyén sorra emelkedtek a díszes, szecessziós és eklektikus stílusú „paloták”, amelyeket az ország legnevesebb építészei terveztek. E korszak lenyűgöző példája a Kereskedelmi és Iparkamara palotája, amely 1911 és 1912 között épült Spiegel Frigyes és ifj. Engler Károly tervei alapján. A kivitelezést Fejér Lajos és Ritter Ignác debreceni mesterek vezették. Az eklektikus háromemeletes épület jellegzetes kupoláját Betlen Gyula bronzszoborcsoportja díszíti: három nőalak emeli magasba a világot jelképező glóbuszt.

A homlokzat domborművei és szobrai allegorikus jelentéssel bírnak. Az Iparkamara kapuja fölött a férfi alak az Ipart, a nőalak a Kereskedelmet jelképezi. A kupola alatti körbefutó reliefen Hungária trónol a kereskedelem jelképével, a Merkúr-bottal. Körülötte földművesek, iparosok és kereskedők szimbolizálják a magyar gazdasági összefogást. Sz. Kürti Katalin művészettörténész így jellemezte az alkotást: „A klasszicizáló dombormű szép ívben

összefogott alakjaival a görög templomok frízének hatását idézi. Mondanivalója az épület rendeltetéséhez jól kapcsolódott: a magyar ipar, mezőgazdaság és kereskedelem együttes munkáját fejezte ki.”

Az épület alig készült el, amikor 1914 februárjában tragikus esemény ráta meg Debrecenre. Egy csomag robbant fel az Iparkamara épületében, ahol akkor a Hajdúdorogi Görögkatolikus Egyházmegye is működött. A merénylet három ember életét követelte, ám Miklóssy István püspök csodával határos módon túlélte a támadást – éppen akkor hagyta el az irodát egy telefonhívás miatt. A nyomozást háborús események nehezítették, és csak évtizedekkel később, 1937-ben derült fény az igazságra: a merényletet a román származású Cataru követte el, aki halála előtt ismerte be tettét.

Harminc évvel később a palota ismét történelmi viharba került. 1944. június 2-án az amerikai légierő bombázta Debrecen – a támadás célpontja a Nagyállomás és környéke volt, de a pusztítás a város nagy részét érintette. A Petőfi tér környéke súlyos károkat szenvedett: a Deák Ferenc és Werbőczy utcák teljesen eltűntek, és elpusztult az a zsinagóga is, amely a Petőfi-szobor mögötti házsor helyén állt. A rombolást csupán néhány épület élte túl – köztük az Iparkamara palotája és a törvényszék egyik szárnya.

A háborút követő újjáépítés alapjaiban változtatta meg Debrecen városszerkezetét. Új épületek és terek születtek: felépült a Nagyállomás, a 24 emeletes toronyház, és a Petőfi tér új házsorai. A régi Debrecenből alig maradt valami – ám az Iparkamara palotája ma is ott áll, méltósággal őrizve a múlt század elejének hangulatát. A város ma különleges módon ápolja ezt az örökséget. A Petőfi téren 2022-ben kialakított várostörténeti tanösvény cortenacélból kivágott szilvetteken keresztül idézi fel az egykori épületeket, így a járókelők megpillanthatják, hogyan festett Debrecen 70, 80 vagy akár 100 évvel ezelőtt.

A Debreceni Kereskedelmi és Iparkamara palotája 175 éve áll a város gazdasági életének középpontjában. Túlélte a háborúkat,

politikai fordulatokat és társadalmi változásokat, de küldetése változatlan: a helyi vállalkozók érdekeinek védelme, a fejlődés ösztönzése és a gazdasági együttműködés elősegítése. A palota nem csupán egy épület a Petőfi tér sarkán – Debrecen szorgalmának, kitartásának és újjászülésének jelképe. Aki felnéz kupolájára, nemcsak egy díszes városi látványosságot lát, hanem egy 175 éves történet szimbólumát is, amely ma is a jövőbe mutat.

Erdei Nóra

Fitoremediáció

Növényekkel a szennyezés ellen

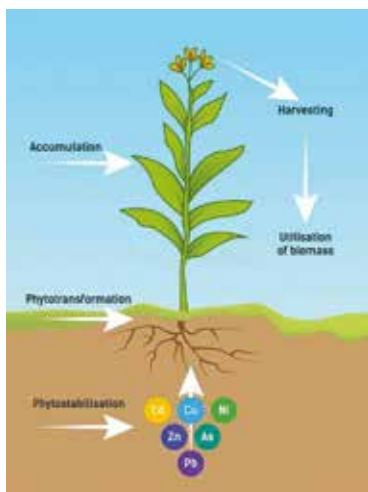
A környezet a modern kori emberi behatások miatt jelentős szennyezést kell hogy elviseljen, mely annak összes szférájára, mint a talaj feletti és alatti vizekre, a légkörre vagy magára a talajra is jelentősen kihat. Az ilyen jellegű szennyezések megelőzésére vagy akár utólag történő visszaállítására számos módszert dolgoztak ki az ezen problémával lelkiismeretesen foglalkozó szakemberek.

Az egyik ilyen módszer a fitoremediáció. Ahogy azt a fito és a remediáció szavak sugallják is, lényegében a növényzetet fogják felhasználni a talaj, a levegő vagy a talajban elfolyó-található vizek tisztítására. A természetes flórában megtalálható vagy akár genetikájában megváltoztatott növényeket ültetnek egy szennyezett területre, mindig fontos a megfelelő faj kiültetése, ugyanis más növények más jellegű szennyezés eltávolításában hatékonyak. Ezek a kiültetett növények majd elkezdik felvenni, feldolgozni vagy akár elraktározni a szennyező anyagokat, ezáltal a szennyezett közegben a károsanyag-koncentrációt olyan mértékig csökkentik, hogy annak jelenlétében rejlő kockázat elfogadható mértékű lesz.

Ez az alapkoncepció számos tudós és cég figyelmét felkeltette, bár üzemszerű használata még korlátozott mértékben figyelhető csak meg, ellenben mégis sokan jelentős jövőt jósolnak a módszernek. Persze mint minden módszernél, előnyökkel és hátrányokkal egyaránt számolni kell. Ugyanis a terület biológiailag aktív marad a kezelés során, és helyben alkalmazható, ami azt is jelentheti, hogy a szennyezett talajt nem kell elhordani külön tisztításra, erre alkalmas üzemekbe. A fitoremediációt más módszerekhez képest 4-7 szer olcsóbbnak gondolják, mint a talaj kitermelést és -elhelyezést. Legnagyobb hátránya az idő, ugyanis a biológiai növekedés és a tisztítás sokáig eltarthat, tehát olyan folyamatoknál, amik hirtelen cselekvést igényelnek kevésbé vagy egyáltalán nem alkalmazható. Ezeknek tudatában olyan helyen kell alkalmazni a módszert, ahol a szennyezés csupán mérsékelt mértékű.

Magának a fitoremediációnak is rengeteg formája van, így a módszerek és azon belül a fajok megválasztása révén számtalan gyakorlati megvalósítása lehet ennek az eljárásnak. Például vehetjük a fitoextrakciót, ahol magasabb rendű növényeket, mint akár fűzfákat vagy nyárfákat is alkalmaznak, hogy nagy mennyiségű nehézfémeket vonjanak ki a talajból és a vízből felhalmozván az említett növények gyökerében illetve hajtásaiban. Ezen fémek ellen úgynevezett hiperakkumulációra képes fajokat is alkalmaznak, amiknek lényege, hogy kritikusan nagy mennyiséget képesek az adott anyagokból elnyelni és magas a fémekkel szemben tanúsított ellenállásuk. Ezeket idővel letermelik és feldolgozzák, hogy akár a fémeket is vissza tudják a növényekből nyerni.

Másik példamódszer a fitofiltráció, mely kifejezetten a felszíni és a felszín alatti vizek tisztítására irányuló módszer. Ipari szennyvizekből jelentős mennyiségű toxikus fém távolítható el. Hátránya csupán az, hogy az erre alkalmas élőlények – ami a növényeken kívül még gombafajokat is magába foglal – drága szaporítási költségeket hordoznak magukban. Vannak olyan vízi növények, melyeket laikusok is ismerhetnek, csak nem biztos, hogy tudják róluk, hogy képesek az ipari szennyvizek tisztítására. Ilyen például a békalencse, a gázló, a vízi jácint vagy akár a békalencse páfrány. Viszont sajnos ezek és az ehhez hasonló életmódú növények

kisméretű gyökeik révén nem sok szennyezést kötnek meg, illetve utólag történő elégetésüket, komposztálásukat vagy szárításukat megnehezíti magas víztartalmuk. Ezzel szemben a fák és az egyéb magasabb rendű növények pont nagy gyökméretük miatt magas mennyiségű toxikus fémeket tudnak abszorbeálni és eltávolítani. A fitofiltráción belül is számtalan módszert különböztetünk meg, mint például a rizofiltrációt, amely kifejezetten csak a gyökerek adta lehetőségekre fókuszál.

Összességében elmondható, hogy egy hatékony, természetbarát és nagy jövő elé néző, ámbár a közbeszéd által keveset emlegetett módszerről van szó, amely számos nehéz- és/vagy toxikus fém eltávolítására, lebontására, megkötésére, kiszűrésére, kinyerésére és egyéb fontos folyamatokban történő alkalmazására használatos eljárás.

Írta: NAGY MÁRTON, bizottsági tag

A jövő anyagai

Kaktusz, ananász, gomba és narancs a ruhatáradban

Manapság a legtöbb ember számára elérhető ruházati cikkeket a „fast fashion” ipar állítja elő, amely gyakran tervezői márkákból merít inspirációt. Ez az ágazata textiliparon belül a második legnagyobb vízszennyező, és összességében a harmadik legnagyobb környezetszennyező. Tevékenységük lényege, hogy gyorsan és olcsón képesek előállítani ruházati cikkekhez használt alapanyagokat, mint például poliésztert, spandexet, viszkózt és nyílont. Ezeket az anyagokat elsősorban alacsony minőségű ruhák gyártására használják, és a kommunális hulladék mintegy 8%-át teszik ki. Az említett hulladék biológiai lebomlása évtizedekig vagy még tovább tart, miközben mikroműanyagokat bocsát ki a környezetbe.

Bár az újrahasznosítás továbbra is fenntartható és hatékony módja a hulladék csökkentésének, egyre több innovatív, kevésbé ismert technológia létezik. Ezek lehetővé teszik biológiailag nagyrészt lebomló anyagok előállítását, amivel csökkenthetjük bolygónk szennyezetttségét. A tudomány gyors fejlődésének köszönhetően egyre több olyan alapanyag fejlesztése válik lehetővé, amelyek természetes rostokból készülnek és ruházati cikkek előállításához is alkalmasak. Ebben a cikkben néhány érdekes példát szeretnék említeni.

Narancs

Narancshéjból is lehetséges luxusminőségű textilt előállítani, amelyet az úgynevezett pastazzóból készítenek. A pastazzo a gyümölcslevek előállítása után visszamaradó rostos pép, amelyet általában értéktelen hulladéknak tekintenek, pedig nagyon magas a cellulóztartalma. Az ebből készült fonalat tisztán vagy más anyagokkal, például selyemmel vagy pamuttal keverve különböző textúrájú és felületű szövetekké lehet alakítani. A citrusléipar melléktermékeinek újrahasznosításával az Orange Fiber jelentős mértékben hozzájárul a hulladékcsökkentéshez: Olaszországban eddig több mint 120 tonna citrushulladékot sikerült újrahasznosítaniuk. Emellett ez az új típusú textil teljes mértékben ártalmatlan, ellentétben a hagyományos selyemgyártással.

Gomba

A gombából készült növényi eredetű anyagot mikotextilnek nevezik, amelyet a gombák micéliumából állítanak elő kétféle eljárással. A szilárd kultúrák eljárás során a gombát mezőgazdasági hulladékon, például fűrészporon tenyésztik, majd a micélium lapját lehúzzák a fűrészportömbökről, ezzel leállítva a növekedést és az anyagot cserzik, így bőrszerű mikotextil keletkezik. A folyékony kultúrák eljárás során a micéliumot bioreaktorban, folyékony iszap-

ként tenyésztik, majd leszűrik, formába öntik és szárítják. Ennek az eljárásnak az előnye, hogy a mikotextil vastagsága és szilárdsága már a tervezéskor beállítható. A mikotextil előállítása alacsony energiafelhasználású, és teljesen biológiailag lebomló, így egy ilyen eljárással készült régi cipőt akár komposztálni is lehet.

Ananász

A Fülöp-szigeteken termelt ananász leveleiből készített növényi eredetű „bőr” az úgynevezett Piñatex. Előállítása fenntarthatóbb, mint a hagyományos bőr: kevesebb vizet igényel, és nem használnak olyan vegyszereket, amelyek ökológiailag károsak az ottani élővilágra. A megmaradt levélhulladékot újrahasznosítják, például trágyaként vagy biomasszaként. Piñatextet jelenleg az első londoni vegán hotelszoba bútorainak kárpitozásához használják, viszont ugyanúgy ruházati cikkek előállítására is alkalmas, például cipők, táskák vagy egyéb kiegészítők elkészítésére.

Kaktusz

A kaktuszok visszavágása a növekedés szabályozása érdekében történik, és a termés feldolgozása során is nagy mennyiségű hulladék keletkezik. Ez a hulladék azonban fenntartható nyersanyagforrássá válhat, mivel rostok nyerhetők ki belőle. Az Opuntia nemzetség (fügekaktusz) hajtásaiban rostháló található, amely megerősítő és párnázó vázként szolgál. A rostokat különböző technikákkal lehet kinyerni, például vizes áztatással, kiszáritott hajtások felhasználásával vagy a hajtások földbe temetésével, amely során a cellulóz lebomlik, és csak a rostháló marad meg. Ezek a rostok megerősítő anyagként használhatók számos területen, például védőruhákat, cipőket és kiegészítőket gyártásban. Valamint technikai célokra is, például a víztisztításban vagy a textilipari szennyvizekből történő nehézfémek szűrésére.

Bár ezek a megoldások még nem hódították meg teljesen a piacot, és további fejlesztést igényelnek, azonban óriási potenciált rejtenek magukban az új, fenntartható anyagok alkalmazásának lehetőségét kínálva a „fast fashion” iparban, ezáltal hozzájárulva egy egészségesebb bolygó, tisztább környezet és fenntarthatóbb társadalom kialakításához. Ezek a fenntartható textilmegoldások nemcsak a környezetre gyakorolt káros hatást csökkentik, hanem a divatipar jövőjét is formálják, elősegítve a tudatosabb, felelősségteljesebb és a hosszútávon fenntartható fogyasztást minden ember számára.

Írta: SERES ADRIENN, bizottsági tag

Go Shiina (椎名 豪): Nezuko éneke (Kamado Nezuko no Uta)

Töredékek töredékesen úsznak fel
Kedves emlékek.
Annak a napnak az álom-szilánkjai, amiket láttam,
Még most is itt vannak a szívemben.

Azt gondolom,
A fontos dolog az „itt és most”
Nézzünk előre!

A ragyogó Nap,
És a sugárzó, kipattanó mosoly,
A fontos kötelék sosem tűnhet el.

Töredékek, töredékek úsznak fel
Kedves emlékek.
Annak a napnak az álom-szilánkjai, amiket láttam,
Még most is itt vannak a szívemben.

Azt gondolom,
A fontos dolog az „itt és most”
Nézzünk előre!

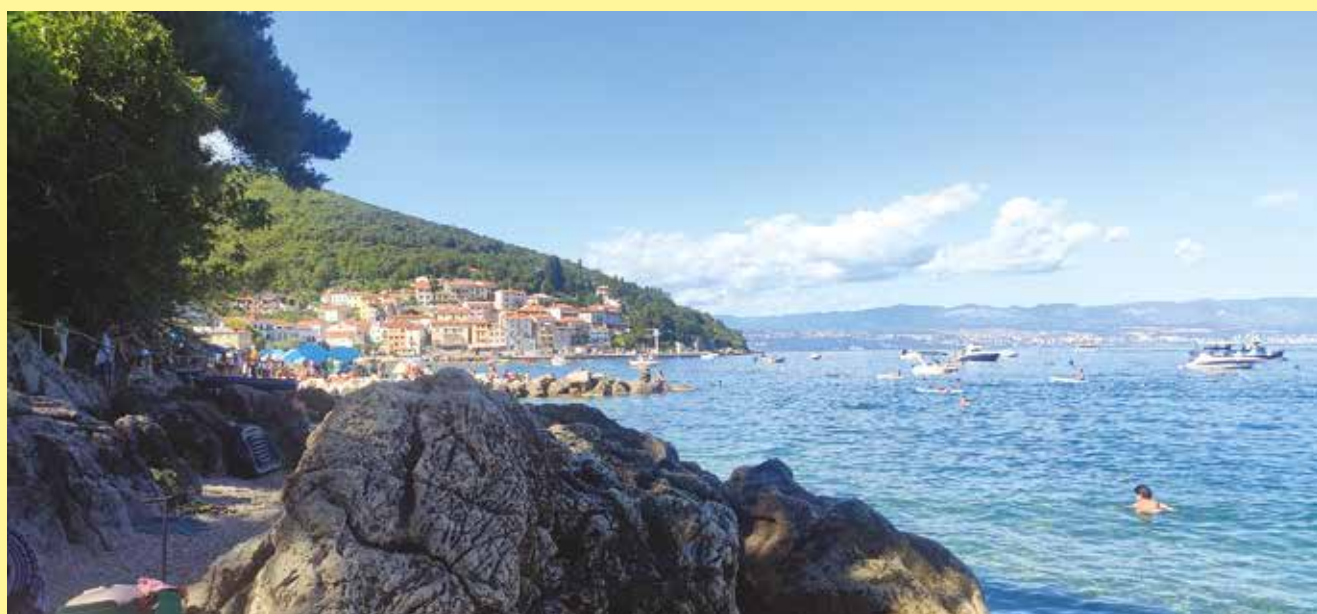
A ragyogó Nap,
És a sugárzó, kipattanó mosoly,
A fontos kötelék sosem tűnhet el.

Töredékes, felszínes álom –
A holnap árad.
Annak a napnak az ég-kéksége, amit láttam,
Egy nap majd én is eljutok oda.
Valaki mást akarsz hibáztatni?
Végtelen átlátszóság...
Engedd, hogy veletek legyek,
A szívemben végtelenül.

A ragyogó Nap,
És a sugárzó, kipattanó mosoly,
A fontos kötelék sosem tűnhet el.

A ragyogó Nap,
És a sugárzó, kipattanó mosoly,
A fontos kötelék sosem tűnhet el.

„a személyét eltitkolni kívánó szerző fordítása”

Mošćenička Draga – Ölveti László felvétele

Az Egyetemi Élet folyamatosan várja verseiteket, prózáitokat a szepszélet@gmail.com-ra vagy a szerkesztőség címére!

Októberi programszüret a DE-BTK Művészeti Központban

2025. március 27–28-án „Mi a (m)érték?! – Kultúra- környezet- épített környezet – design – divat – fogyasztás” címmel interdiszciplináris konferenciát tartott a DE – BTK Művészeti Központ és a BIKSZ – Bán Imre Kultúratudományi Szakkollégium. A kétnapos tanácskozás négy plenáris előadása és válogatott tanulmányai októberben nyomtatásban is napvilágot láttak az azonos című konferenciakötetben, dr. Váró Kata Anna szerkesztésében.

Az összesen 12 tanulmányt tartalmazó kötet bemutatójára a Budapest Design Week side eseményeként megrendezett Debrecen Design Week keretében került sor október 17-én A SZIGET-ben. A konferencia plenáris előadói, Keszeg Anna (MOME), Bodnár Ildikó (DE-MK Környezetmérnöki Tanszék), Márkus Edina (DE-BTK Művelődéstudományi és Humán Tanulmányok Tanszék) valamint Barabás Lajos építész voltak, akiknek tanulmányai határozták meg mind a konferencia, mind a kötet négy alappillért, a jövőben pedig ők alkotják majd Tóth Eszterrel (DE GTK), Lukovszki Judittal (DE-BTK Művészeti Központ), Váró Kata Annával (DE-BTK Művészeti Központ) a tudományos szerkesztőbizottságot, mely a jövő évi konferencia után tervezett kettős peer-reviewed kötet szakmai színvonaláért felel majd. A 2026-os konferencia címe a reklám és a gazdaság kifejezésekkel egészül ki, tovább bővítve az interdiszciplináris tanácskozás spektrumát, a felhívás pedig november elejétől lesz elérhető a 2026. március 19–20-ra tervezett tudományos találkozóra.

A Debrecen Design Week alatt két másik program is kapcsolódott a DE-BTK Művészeti Központhoz és a BIKSZ-hez. „Hanyas vagy? Generációs kérdések a design területén” címmel kerekasztal-beszélgetés kapcsolódott a MODEM „Hanyas vagy?” kiállításához. Különböző generációkhoz tartozó tervezők és divatszakemberek, mint

Kopócs Éva (MAMINVENT, CSAK Design vásár szervező), Harcsa Erzső (lakberendező ÚjraTervezés), Kiss Katka (stílustanácsadó, KTK Style), Mándli Kristóf (képzőművész, Palette Boards) ültek le egymással beszélgetni, hozzájuk csatlakozott a MODEM meghívott vendégeként Csalár Bence divatszakértő, divatújságíró, a beszélgetést Váró Kata Anna vezette.

Az október 9–11. között megrendezett Malter Rövidfilmfesztivál is csatlakozott a Debrecen Design Weekhez és a design, a vizualitás és a kortárs kultúra tematikájához kapcsolódó rövidfilmek blokkjával várta az érdeklődőket. A Malter Rövidfilmfesztivál utolsó napján, szombat este került kiosztásra a DMJV díja, 500 ezer forint összegben az első három helyezett között, akikről a háromtagú zsűri (Fejér Tamás, az Apolló mozi vezetője, Szénási Miklós, a Dehir főszerkesztője és Váró Kata Anna döntöttek). Az első díjat Az egy szelet sült (Péter Goretic) című alkotás kapta, a második helyezett a Párduc (r.: Fördös Bence) című kisjátékfilm lett, a harmadik helyen pedig a Csak ki ne derüljön! (r.: Bendó Zsuzsanna és Muchichka László) végzett. A zsűri különdíját egy szívmengető animáció, a Találkozás (r.: Szoboszlav Eszter) kapta, a közönségdíjat pedig az Osztozunk (r.: Szuhanyik Csilla) című alkotás vehette át.

Idén a Csokonai Nemzeti Színház Debrecen, a Médiacentrum Debrecen, a Főnix Rendezvényszervező, az Alföld Televízió, a Campus Rádió, a Kommunikáció- és Médiatudomány Tanszék és a Kulter.hu ajánlottak fel különdíjat, emellett pedig három debreceni középiskola, a Tóth Árpád Gimnázium, az Ady Endre Gimnázium és a Kós Károly Művészeti Szakiskola is diákszürit delegált a fesztiválra. A fesztiválon részt vett a Malter két fővédnöke, Hajdu Szabolcs filmrendező és Vadász Dániel, a Csokonai Nemzeti Színház Debrecen megbízott igazgatója is. A fesztiválszervezők munkáját a BIKSZ és a Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék önkéntesei segítették.

A Hutanu Emil által kitalált Malter Rövidfilmfesztivál idén a Csokonai Nemzeti Színház Debrecen MagdaFesztjén is jelentkezett egy másfélórás összeállítással Mispál Attila válogatásában az Apolló moziban, mely után Szénási Miklós író, újságíró beszélgetett a közönséggel és két rövidfilm alkotójával, Szuhanyik Csillával, az Osztozunk rendezőjével és az Irma álma című animációt jegyző Farkas Biankával.

A Malter adott otthont a Re:Poszter '25-nek is, melynek keretén belül a Medgyessy Ferenc Gimnázium grafikus és mozgókép- és animációtervező szakos diákjai Farkas Renáta, Váczi Lilla konzulensek irányításával újragondolták az idei versenyfilmek plakátjait. A kiállítás betekintést nyújt abba, hogyan inspirálják a fiatalokat a kortárs rövidfilmek.

VKA

TENISZKE

SZERENCSEJÁTÉK ZRT.

PARTNER

MEGNYITOTTUNK!

NYITVA MINDEN NAP 09.00-22.00

TENISZKE BÜFÉ

DÓCZY JÓZSEF UTCA 9. (DEAC PÁLYA)

Ingyenes
parkolás

Kerékpár
tároló

WIFI

Étel/ital

Interaktív
eszközök

Állatbarát
hely

HOZZÁD A LEGKÖZELEBB!

 /TENISZKE

 @TENISZKE

 06-52-746-346

Pompás időkre emlékezem

Egy hatalmas szendvicset ettünk apa felhőivel, folytatná a címben megidézett dal szövegét bármelyik Kispál és a Borz-rajongó, aki októberi koncertjén az énekest is „tűlközönségénekelve” lélegzett együtt a zenekarral a Lovardában.

1999-ben, nem kevesebb mint huszonhat évvel ezelőtt írtam életem első koncertbeszámolóját a debreceni Kossuth gimnázium iskolaújságjába, és történetesen pont egy Kispál és a Borz-koncertről szólt, amit éppen a még baba korban lévő, nemrég megnyílt Lovardában rendeztek. Abban az időszakban, az alternatív és rock zenei fesztiválok kétezres évek eleji aranykorában, az őszi és tavaszi klubturnék rendszerében egy évben öt-hat Kispálon is tudtunk tombolni, és még a gimiben is Lovasi András szövegeivel tanultuk magyarórán az enjambement jelenségét verstanon, valahogy így: „ha nem várja, hogy a valódi látványt jelző kürtszó felharsan”.

2010-ben a zenekar „szétalakult”, de valójában soha nem oszlott fel végérvényesen, hiszen már 2014/2015-ben visszatértek néhány koncertre, két-három éve pedig hivatalosan is visszaalakultak aktív, lemezt készítő, koncertező zenekarrá a rajongók legnagyobb örömére. Nyugodt szívvel mondhatjuk, nemzedékek zenei tájékozódását határozták meg és párbeszédképesek tudtak maradni az újabb és újabb generációkkal is, erről beszélgettünk tavaly nyáron a Víztoronyban Lovasi Andrással is, aki a Kispál és a Borz hídképző szerepéről azt mondta, „ma már gyakori, hogy Kispálra generációk jönnek, láthatóan sok a fiatal ahhoz képest, milyen idős zenekar vagyunk, sokszor a szüleikkel érkeznek koncertre. Ez például elképzelhetetlen volt az én fiatalságomban, hogy lemegyünk egy Beatrice-koncertre az apánkkal.”

A koncert nyolckor kezdődik, nincs mese, ebből nem lesz vacsora, és hamar eldőlt, hogy nosztalgikus Maróthi György utcai fácanozás sem lesz a buli előtt. Érdekes látélet a Lovarda előtt várakozva, mondhatni, készültem én eleget másra, mint ami aztán lett: amikor legutóbb a Kispál és a Borz egyetemi klubban játszott, az bőven 2010 és azelőtt volt, akkor még a gyalogos koncertlátogatók voltak a legtöbben, idén viszont már tele volt a parkoló, és egymást érték a taxik a koncertlátogatókkal. Ahogy unokatestvérem megjegyezte, „milyen jó látni azokat az immár jól szituált erősen középkorúakat, akik régen ott voltak készen minden ilyen koncerten.” És tényleg voltak, akik a gyerekeikkel jöttek.

Az Etetés 2025 turné debreceni koncertjén tapintani lehetett a helyi Kispál-éhséget, ugyanis a huszonkilenc szám alatt a közönség – leszámítva talán azt az egy-két újkorszakos dalt – annyira intenzíven énekelt, hogy az amúgy az 1991-ben megjelent első lemez, a Naphoz holddal dalait is koncertlemez minőségben előadó Lovasit is túl-szét-és összeénekelte, helyenként tényleg inkább csak a közönséget lehetett hallani, hiába állt a hangosítás az énekes rendelkezésére. Akkora megőrlés volt – és nem csak a leginkább közönségénekeltetős és ugrálós nótákra, mint a Húsrágó hídverő vagy a Zsákmányálat – a felcsendülő dallamok hallatán, hogy nem csak én, de mindenki elhitte és átélte, hogy legalább húsz évvel fiatalabb a Halszív, a Levesek porból, a Meghatás vagy a Bársonyfűgöny sorait kiálta az éjszakába.

A zenekar életművéből nem tűnik könnyűnek összeállítani egy csaknem két és fél órás koncertet, hiszen a sok jó dal közül biztosan nem fér be mind egy esti válogatásba. De így legalább mindig várhatjuk a következő Kispál-bulit.

Szabó Laci,

fotó: facebook.com/lovarda – Katona Kláudia

Változatos novemberi műsorkínálat a Csokonai Nemzeti Színházban!

Izgalmas és színes felhozattal lepjük meg nézőinket novemberben! Az őszt már javában itt van, a hűvös időben pedig nincs is jobb program, mint a színház nézőterén menedéket keresni a hideg szél elől: legújabb bemutatónk, esetleg egy kortárs tánc-előadás? Tarts velünk, hívd barátaidat is, és élvezzük együtt ebben a hónapban is a színházi élményeket – akár egy ízletes forró csoki társaságában!

MARTIN MCDONAGH: A KRIPLI

november 28. és 30. 19:00

Csokonai Fórum, Kóti Árpád Terem

November 28-án megérkezik legújabb bemutatónk! Martin McDonagh fekete komédiája reményekről, álmokról és a megszokottból való kitörésről mesél nekünk – mindez az ír táj zárt és mozdulatlan környezetében. A főhős, Billy, megragadhat egy soha vissza nem térő alkalmat, s álmait követve akár a hollywoodi filmsztárságig is viheti. Tényleg sikerülhet neki mindez? Hargitai Iván rendezése Csata Zsolt főszereplésével adja meg a választ!

Bartók Béla: A kékszakállú herceg vára

november 30. 18:00

Csokonai Fórum, Latinovits Zoltán Terem

November 30-án egy különleges darab érkezik a Csokonai Fórumba. A Coopera és a Csokonai Nemzeti Színház koprodukciójában valósulhat meg Bartók Béla elismert operája, A kékszakállú herceg vára című előadása. Az UNITER-díjas Zakariás Zsolt rendezésében, Molnár Levente és Mester Viktória főszereplésével élhetjük át a lenyűgöző operát, amely arra tesz kísérletet, hogy a férfi és női lélek önállóan is érvényes sajátosságait és azok komplex kapcsolatát bemutassa, feltárja és értelmezze. Nem érdemes lemaradni, hiszen az előadás csak egy alkalommal lesz látható a hónapban!

VISSZATÉRNEK AZ IDEI KÖZÖNSÉKGEDVENCEK IS!

Újra színpadon a 2025/26-os évad eddigi népszerű előadásai! Egressy Zoltán tragikomédiája, a Portugál újra az irgácsi kocsmá különös törzsvendégeihez repít minket, ahol megismerhetjük elfojtott álmaikat és be nem teljesült vágyaikat. A Portugál november 25-én 19 órától, 26-án 19 órától és 27-én 18 órától látható a Csokonai Fórum Latinovits Zoltán Termében.

Nagy sikerrel mutattuk be október 17-én a LÉT(ra)

című formabontó előadást. A tánc és próza fúziójára épülő darab Katona Gábor és Domoszlai Edit rendező-koreográfusok felügyelete alatt a Gradient Kortárs Balett és Színházunk prózai tagozatának együttműködésében jött létre. A produkció mély érzelmekkel és költői látásmóddal világít rá a „felnövő” emberek világára. A LÉT(ra) november 16-án 18 órától és 19-én 19 órától látható a Csokonai Fórum Kóti Árpád Termében.

ÜNNEPI BÉRLETEK – AJÁNDÉKOZZ SZÍNHÁZI ÉLMÉNYT!

Az ünnepi időszakra készülődve két ünnepi bérletet indítottunk, amelyekre már le is csaphattok! A Csokonai Teátrum 160 éves jubileumát Jubileumi zenés bérlettel ünnepeljük. A háromalkalmas bérlettel évadunk izgalmas zenés darabjait tekinthetitek meg: János vitéz, Hegedűs a háztetőn és A dzsungel könyve.

Ünnepi szabadbérletünk tökéletes ajándék színházkedvelő szeretteinknek! A négyalkalmas szabadbérletet szabadon állíthatjátok össze, így a 2025/26-os évad bármely előadását kedvezményes áron tekinthetitek meg.

Bérleteinkről további információt a csokonaiszinhaz.hu oldalon, valamint jegypénztárainkban találtok.

Ajándékozza meg szeretteit színházi élménnyel!

4 szabadon választható alkalom színházunk előadásainak teljes repertóriumából

NAGYERDEI
VÍZTORONY

NAGYERDEIVIZTORONY.HU

/NAGYERDEIVIZTORONY

@NAGYERDEIVIZTORONY

ŐSZI PROGRAMOK

OKT.
22.

ÓTVAR PESTIS/ LOS SANTOS

OKT.
31.

FIÚK X HŰVÖS

NOV.
07.

AURÓRA

NOV.
08.

ZÁRÓRA

NOV.
14.

DUCKSHELL

NOV.
15.

TÉBOLY

NOV.
21.

HARCSA VERONIKA & GYÉMÁNT BÁLINT DUÓ

NOV.
22.

KACAJ LEMEZBEMUTATÓ

NOV.
28.

ANNA AND THE BARBIES

Kultúra, gondolkodásmód és boldogság

Terítéken Dánia, Magyarország és Olaszország

A kultúrák és gondolkodásmódok megismeréséhez szükséges az adott nemzetet ért történelmi vonatkozásokat is megvizsgálni a komplexebb megértés érdekében. Az egyes országok részletes bemutatására ezen cikk keretein belül nem áll módom, azonban elmondható, hogy annak ellenére, hogy földrajzi kiterjedésükben (Európán belül) eltérő területeken található államokról beszélünk, közel azonos időben számos párhuzam húzható a nemzeteket ért eseményekben.

Dánia és Magyarország történelmében a X. század tekintetében láthatunk egybeesést, hiszen a pogány vallásról a kereszténységre történő váltás közel azonos időben ment végbe, ugyanakkor a vikingek zsákmányolásként ismert időszaka hasonlóságot mutat a magyarok kalandozásaival. Dánia és Olaszország esetében a szerencsés földrajzi fekvésüknek, vagyis a tengereknek köszönhetően a gazdaságuk gyors léptékű fellendülése vált lehetővé. Emellett az 1960-as évek környékén mindkét ország erős fejlődésnek indult, ipari, fogyasztói társadalmakká váltak.

Magyarországot és Olaszországot vizsgálva pedig megállapítható, hogy a közelmúlt eseményeiben, a XX. század két nagy háborújának kimenetelében látható párhuzam, hiszen ezek a területek aktív részvételükkel nagymértékű veszteségeket szenvedtek el, mely lenyomatot hagyva ezzel társadalmi szinten. A mind a három ország történelmére nagy hatással lévő események közé sorolhatjuk a lutheránusi reformációt, az 1848–49-es népek tavaszát, a világháborús eseményeket, illetve az európai uniós tagságot (Szűcs, 2001; Castellucci, 2007; Kapitány & Kapitány, 2023; Kengyel, 2023; Pete, 2023).

A skandináv nép legjellemzőbb tulajdonságaiként a szívéllyesség, kedélyesség, rokonszenvedés, nyugodtság, gyakorlatiasság, az új dolgokkal szembeni toleráns viselkedés emelhető ki. Mindemellett kultúrájukban megtalálható az úgynevezett *Janteloven*, vagy *Jantetörvény*, amely egyfajta társadalmi magatartási kódexként funkció-

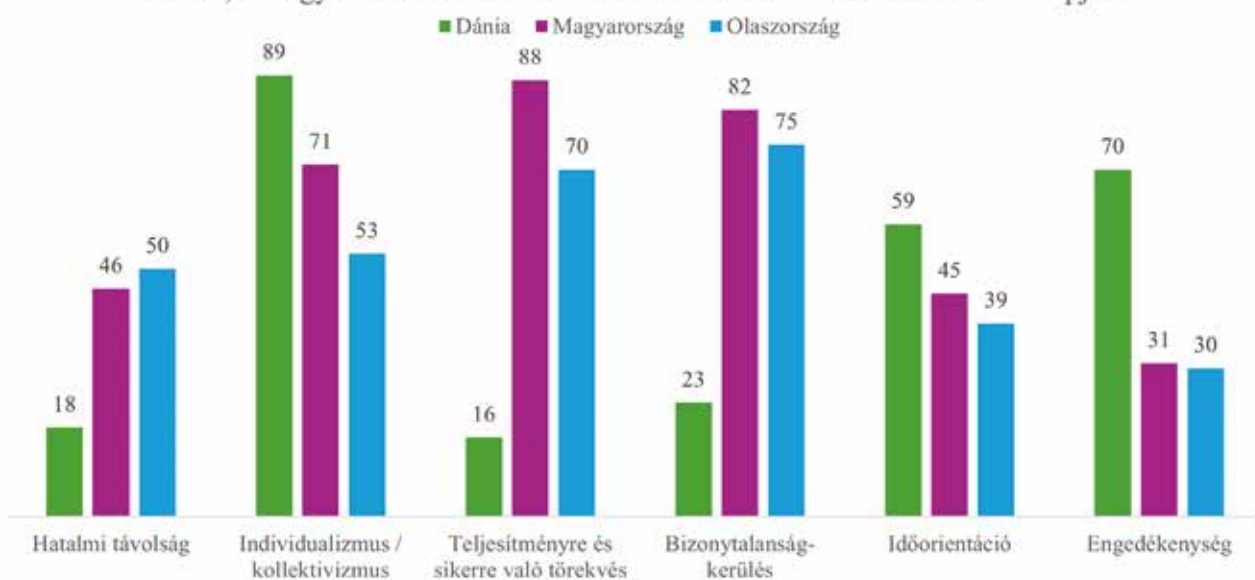
nál. A kollektív társadalmi jólétet és összetartozást hangsúlyozza az egyéni teljesítmények és magamutogató viselkedésformával szemben (Castellucci, 2007). A dán életstílust leíró talán legfontosabb fogalom a *hygge*, amelyről Meik Wiking, a koppenhágai Boldogságkutató Intézet igazgatója úgy ír könyveiben, mint a meghittsége-teremtés művészete, a lélek otthonossága. Leginkább élethelyzetek és élmények formájában jelenik meg. A *hygge*-jelenség fontossága abban is megnyilvánul, hogy a dán nyelvben számos olyan szó és kifejezés létezik, amely ennek az életmódnak a leírására alkalmas, ilyen például a *hyggekrug* (kuckó), *hyggehjørnet* (hyggehangulatban lenni), *hyggestund* (a hygge pillanata) vagy az *uhyggeligt* (nem a hyggének megfelelő dolog) (Wiking, 2016:42-43).

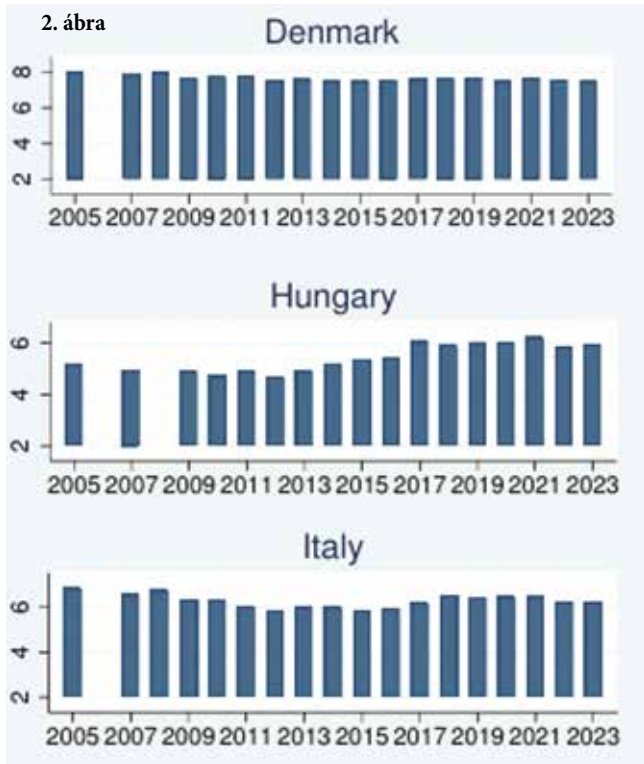
A magyar identitás és mentalitás vizsgálatára László János (2005) összeállított egy úgynevezett történelmi pályát, amely a legtöbb magyar által elfogadott és legfontosabbnak vélt történelmi eseményeket tartalmazza, kutatása eredményeként pedig kijelenthető, hogy a magyar nemzeti identitás fontos része az etnocentrizmus, a glorifikáció és a hagyományos patriotizmus. Emiatt a magyar múltba fordulónak, a „múlt iránt nosztalgiát érző” népek tűnhet. Mindemellett egyfajta „védőbástya” szerepet ölt magára, amely a nemzet harciasságát, szenvedélyességét és fékezhetetlenségét feltételezi. A magyar gondolkodásmód szerves részét képezi továbbá a kollektív áldozati tudat, a nemzet viktimizációja. Mindez kiegészül a rá jellemző „panasz kultúrával” is. Ennek ellenére a magyar nép azzal az öntudattal is rendelkezik, hogy mindent képes túlélni, feltalálja magát, ravasz, életrevaló, valamint a tudományokban, sportokban és számos más területen is kiemelkedően tehetséges (László, 2005; Kapitány & Kapitány, 2023; Kengyel, 2023; Bar-Tal et al., 2009).

Az olaszok jószívű, nyitott, segítőkész emberek. Mindemellett hisznek abban, hogy minden nehéz szituációban képesek boldogulni, mindezt a lavírozás, boldogulás művészetének hívják (*arte*

1. ábra

A dán, a magyar és az olasz kultúra összevetése a Hofstede 6D modell alapján

2. Denmark (7.583)
41. Italy (6.324)
56. Hungary (6.017)

3. ábra

di arrangiarsi). Földjük iránt érzett szeretetük megnyilvánulásaként sokszor mint *Bel Paese* (Szép ország) hivatkoznak arra. Mérföldtlenül büszkék az országukra, de legfőképpen régiójukra, még inkább saját városukra vagy városrészükre (jó példa erre Siena). A *dolce vita*, vagyis édes élet, az olaszoktól elválaszthatatlan fogalom. Mindez magában foglalja azt a fajta életszemléletet, amely az olaszok kulturális öröksége, és amely a mindennapi élet szépségeire hívja fel a figyelmet. Az életet ugyanis élvezni, szeretni kell. „Azért dolgozunk, hogy éljünk, és nem azért élünk, hogy dolgozzunk” (Coppolaro-Nowell, 2009:52). Ennek alapját a család központi szerepe határozza meg, hiszen az minden más összetartó erőnél fontosabb számukra. A *dolce vita* fontos elemei továbbá a barátok, ezt hangsúlyozza egyik közmondásuk is: „*chi trova un amico trova un tesoro*” (Mautner, 2003:17), vagyis, aki baráttra lel, kincsre bukkan. Az olaszok lételeme továbbá a *fare bella figura*, hiszen szeretnek jó színben mutatkozni, számukra fontos az öltözködés, a megjelenés, a megítélés, a státuszszimbólumok felhalmozása. Életvitelükben a szépség mellett a minőség iránti igényük is meglehetősen magas, ez adja az alapját a híres és egészséges mediterrán diétának is (Coppolaro-Nowell, 2009; Evason, 2017).

Geert Hofstede hat dimenziója alapján a kultúrák leírása és összehasonlítása végezhető el (1. ábra). Ahogyan az ábra is mutatja, az a tendencia figyelhető meg, hogy Magyarország és Olaszország a szempontok többségében hasonló pontszámokkal rendelkeznek, így meglehetősen közeli kultúráknak mutatkoznak, míg a skandináv ország majdnem minden dimenzióban eltér az előző kettőtől. Az olaszok és magyarok *közepes hatalmi távolságú* társadalmak, amely azt jelenti, hogy az állampolgárok között ugyan megjelenik a hierarchia, mégis fontos számukra a függetlenség. Elmondható továbbá, hogy keményen dolgozó, siker- és célorientált, erős versenyszellemmel megáldott kultúrák – *individualista, határozott/férfias társadalmak* –, amelyek mind a munkájukban, mind a magánéletükben kerülnek a kockázatokat – *magas bizonytalanságkerülés* –, azonban az erős társadalmi nyomás miatt, az állandó munkára

való összpontosítás végett, önmagukra nem szánnak időt – *korlátozó társadalmak* –, mindez az állampolgárok kiégéséhez vezethet. Mindemellett a magyarok és olaszok gondolkodását meghatározó idősík a *múlt és a jelen*. Ezzel szemben a dán *kis hatalmi távolságú* kultúra, ami azt jelenti, hogy munkahelyi környezetben a főnökebeosztott kapcsolat közvetlen, hisznek az egyenlő jogokban, az elérhető felettesekben, a munkavállalói autonómiában. A dán minta azt mutatja, hogy számukra az anyagiak és a státusz nem létfontosságúak – *konszenzusorientált/nőies társadalom* –, ellenben az emberi kapcsolatokra, a saját boldogságukra szánt idő érték, az életet élvezni és nem elszünni kívánják (*megengedő társadalom*). A *kockázatokat* vállalják, és nem félnek tőlük, emellett a hosszú távban gondolkodó, jövőorientált társadalmak egyike. Kizárólag az *individualizmus* tekintetében figyelhető meg, hogy a dán kultúra hasonlóságot mutat a másik két országgal (The Culture Factor Group, 2023).

A World Happiness Reportként ismert nemzetközi kutatás a világ minden tájára kiterjedő boldogság jelentésként szolgál. Célja, hogy a különböző nemzetek között felállítson egy rangsort, amellyel kimutatható, hogy hol és melyik korosztály a legboldogabb, illetve a nemzetek élet értékelésében mutatkozó különbségeket kívánja szemléltetni. A Boldogság Rangsort (Happiness Ranking) a szubjektív véleményekre alapozott Cantril-módszer segítségével határozzák meg. Az ábra a vizsgált országok átlagos, egész társadalomra kiterjedő pontszámát szemlélteti az elmúlt közel két évtizedre visszamenően. Kijelenthető, hogy a pontszámok meglehetősen stabilak és változatlanok.

A kulturális beállítottságot figyelembe véve megfigyelhető, hogy a dánokra jellemző könnyed életfelfogás, természetes magatartás, az egyenlőség fontossága, a magukra szánt idő minőségbeli és mennyiségbeli értéke, a megfelelő konfliktus- és érzelemkezelési minták, valamint a belső – családra és önmagukra figyelő – fókusz mind hozzájárulnak a Boldogság Rangsorban elfoglalt helyükhöz. Ezzel szemben a magyarok és az olaszok önsajnáló, panaszkodásra hajlamos, passzív hozzáállása, a megfelelési kényszer, a magamutogatás, a jó benyomás keltésére és a tökéletességre való folyamatos törekvés, a külsőségek túlzott mértékű felértékelése és a figyelmük külső tényezőkre történő helyezése ugyancsak meghozza az eredményét.

Az utóbbi három év (2021–2023) adatainak átlaga alapján felállított rangsor szerint egész társadalomra kiterjedő és kumulált érték alapján 143 országból Dánia a második, Olaszország a 41., Magyarország az 56. helyen található (3. ábra). A jelentés továbbá kimutatja az országon belüli korosztályok közötti eltéréseket is. Ezek mentén vizsgálódva kiderül, hogy a dán idős, a magyar fiatalság és az olasz alsó-középkorosztály a legboldogabb, míg a dán fiatalok, a magyar idős és az olasz 30 év alattiak a legkevésbé elégedett korcsoportok. Érdekes ellentét figyelhető meg a dán–magyar eredményben, hiszen ezek pont egymás inverzei. A dán és olasz viszonylatban pedig elmondható, hogy mindkét nemzet esetén a fiatalabb korosztály érzi a legkevésbé boldognak magát. Végül a jelentés arra is rámutat, hogy a korosztályok közötti elégedetlenség legnagyobb végletei a magyar társadalomnál mutathatóak ki (WHR, 2024a; WHR, 2024b).

Mészáros Lilla Glória

Erős ligában formálódik a DEAC

A DEAC férfi jégkorongcsapata tizenhárom mérkőzést játszott eddig az Erste Liga alapszakaszában, négy győzel-mükkel a tabella ötödik helyén állnak. A csapatnak több olyan mérkőzése is volt, ahol hajszálon múlt a siker.

Október 19-én a DVTK elleni győztes mérkőzésen a csapat egyik kulcsembere, a felnőtt válogatottban is bemutatkozó Mihalik Gergő megsérült, eltört a felkarja, így a csapat nem számíthat a játékára az elkövetkező időszakban. Három nappal később a csapat bejelentette Ilja Culigin távozását, aki az ECHL-ben szereplő Bloomington Bison gárdájától kapott ajánlatot. Október 24-én adta hírül a DEAC, hogy a távozó idegenlégiós helyére Matias Varttinen érkezik. A harmincéves, gólrzékeny, nagy teherbírású, technikás finn csatár 2021-ig kizárólag hazájában jégkorongozott, ezt követően Svédországban és Németországban ütötte a korongot. A csapat eddigi szezonjáról és a sérülése óta eltelt időszakról Mihalik Gergővel beszélgettünk.

– A DVTK elleni meccs első harmadában egy kapura lövés után kaptam egy lökést az ellenféltől, és nekicsapódtam a palánknak, már akkor éreztem, hogy baj van. A mérkőzés után a miskolci kórházban a röntgen megerősítette, hogy eltört a jobb felkarom, de hazaengedtek, és másnap Debrecenben műtöttek meg. Két napot töltöttem a kórházban, egy-két napot pihentem itthon, azóta gyógytornára és mágneses kezelésre járok a SET-be, valamint szobabiciklizek és a kondiba is lemegyek a csapattal, ott is főleg lábra erősítek. A többiek is meglepődtek, hogy ilyen hamar visszamentem edzeni, de a javulás is látványos volt. Nincs gipsz a kezemen, mert az orvosok azt mondták, hogy gyorsabb lesz a felépülés, ha betesznek egy lemezt a karomba, ami már most is stabilan tartja. Azt tanácsolták, hogy amit tudok, azt csinálhatom, az a lényeg, hogy ne essek rá vagy üsse meg,

mert abból még gond lehet, de nyilván erre vigyázok. A lemezt, ha szeretném 1-1,5 év múlva kisedik, erről egyelőre nem döntöttem, attól teszem függővé, hogy mennyire zavar majd a mozgásban, de ha a műtét mellett döntök, azt is nyárra időzíttem. Bizakodó vagyok, mert szerintem szépen javul a karom,

szerintem december végén vagy január elején már reális lehet a visszatérésem. A csapat és a stáb mindenben segít, mindenki nagyon támogató – mondta Gergő.

de a többi csapat teljesítménye és kerete is eléggé egyforma, lényegében minden meccs ki-ki meccs, és bárki megverhet bárkit. Minden klubnál volt játékosmozgás, de nem hittem volna, hogy ennyire kiegyenlítettek lesznek

az erőviszonyok. A játékosok szempontjából szerintem ez jó, mert minden meccsre ugyanúgy kell készülnünk, és legalább jó meccseket játszunk, ami segíti a fejlődésünket, valamint a liga színvonalát is emeli, hogy kissé kiszámíthatatlanok az erőviszonyok. Szerintem ebből egy jó rájátszás lesz, ott még látványosabb lehet, hogy hasonló szintűek a csapatok. Jelenleg azonban még megtippelni sem lehet, hogy kivel kerülhetünk majd össze a rájátszásban, mert a tabella elég dinamikusán változik, egy-egy győzelem nagyon sokat számít – mondta Gergő, aki a hoki mellett a tanulmányai miatt is kötődik az egyetemhez, jelenleg a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Karának nemzetközi gazdálkodás szakos hallgatója.

Kezd összeállni a játéku

A DEAC jégkorongcsapatának keretében jelentős változások történtek az előző szezonhoz képest, többek között Gergő bátyja, Andris is távozott a csapattól.

– A világbajnokság után tudtuk meg mi is, hogy Andris átigazol, sokat gondolkozott, mielőtt meghozta a döntést, de a karrierje miatt meg kellett lépnie. Jó volt, hogy együtt tudtunk játszani, de nem lehet erre építeni az egész karrierünket, így nyilván elfogadtuk, hogy most egy ideig nem ugyanazt a csapatot képviseljük – mondta Gergő, aki arról is beszélt, hogy az átalakulások hogyan hatottak a csapatra. – A légkör és a hangulat nem változott az előző szezonhoz képest, jól kijövünk az új érkezőkkel. A szezon elején volt némi nehézség a játéunkban, nem kezdtünk a legjobban, de bízom benne, hogy ez a jövőben összeáll. A keret tekintetében szerintem az egyik legjobb csapat a miénk a ligában, így bízom benne, hogy minden összeáll a végére, és akkor az egész szezon sikeres lesz. Nem fogalmaztunk meg konkrét célokat, hogy mi számítana sikeres szezonnak, már csak azért sem, hogy ha valami nem a tervek szerint megy, akkor se legyen rajtunk a kellenél nagyobb nyomás. Az azonban egyértelmű, hogy mindenki szeretné elérni legalább a tavalyi teljesítményt, a magyar bajnokságban jó lenne döntőbe jutni, az Erste Ligában szeretnénk előrébb lépni, illetve a Magyar Kupa négyes döntőjébe is szeretnénk bejutni.

Az eddigi meccseinken előfordult, hogy nem igazán jött ki a lépés, sokszor egy-egy góllal kaptunk ki, de reméljük, ez a tendencia megfordul. Szerintem kezd összeérni a csapat, de nehéz megmondani, mert kissé hullámzó a teljesítmény. Most van egy kis pihenő, ami reméljük, hogy a hasznunkra válik – mondta a válogatottban is bemutatkozó csatár, aki az Erste Liga többi csapatáról is megosztotta velünk véleményét. – A Gyergyó eléggé kiemelkedik a ligából,

Eredmények

Erste Liga, alapszakasz:

Október 3.: DEAC – Sport Club Csíkszereda 1:3 (0:0, 0:3, 1:0)

Október 5.: Dunaújvárosi Acélbikák – DEAC 2:7 (2:0, 0:5, 0:2)

Október 10.: Corona Brasov – DEAC 3:2 (1:1, 2:1, 0:0)

Október 12.: Sport Club Csíkszereda – DEAC 4:3 (0:0, 2:0, 1:3 - 0:0, 1:0) – szétlövés után

Október 17.: DEAC – FEHA19 1:0 (0:0, 0:0, 1:0)

Október 19.: DVTK Jegesmedvék – DEAC 0:4 (0:1, 0:0, 0:3)

Október 24.: Budapest Jégkorong Akadémia HC – DEAC 6:5 (1:3, 2:1, 2:1 - 0:0, 1:0) – szétlövés után

November 2.: DEAC – Corona Brasov 3:2 (2:0, 0:1, 0:1 - 0:0, 1:0) – szétlövés után

Vona Lilla

Hullámozó szezon

Vereségek és kulcsfontosságú győzelmek váltották egymást a kosárlabda-bajnokság kezdetén, de a DEAC csapata lassan megtalálja a ritmusát az NB I. A csoportban.

Pethő Ákos vezetőedző év elején a fiatalok beépítését tűzte ki célul, valamint azt, hogy a tavalyi évhez képest még feljebb lépjenek a bajnokságban. Szeptember 27-én, az első fordulóban a csapat hazai pályán fogadta az Endo Plus Service Honvéd együttesét, akik ellen nagyarányú, huszonnégy pontos vereséget szenvedtek. Pethő Ákos akkor úgy értékelte, hogy csapata viszon­tagságos helyzetbe került a szezonkezdet előtt, és ez a lehető legrosszabbkor ütött vissza.

Hat nappal később az addigra három játékosukat nélkülöző egyetemisták Székesfehérvárra látogattak, ahonnan tizenhét pontos vereséggel tértek haza. A bajnokság alapszakaszának 3. fordulójában a Kőrmend alakulatát fogadta vendégül a DEAC. A találkozón végül

megtört a cívisvárosiak nyeretlenségi sorozata: Pethő Ákos alakulata végig vezetve, 17 hárompontost értékesítve múlta felül a vasiakat.

Egy héttel később kiélezett küzdelemben sikerült megszereznie a DEAC-nak a három pontot Zalaegerszegen. A mindent eldöntő kosarat döntetlen állásnál, a mérkőzés utolsó percében Marcus Tyus szerezte, s bár a legvégén még kiegyenlítették a hazaiak, a játékevezetők hosszas videózás után végül érvénytelenítették az időn túli kosarat.

Egy héttel később a Falco-Vulcano Energia KC Szombathelyhez látogattak az egyetemisták. A győztes szériát sajnos nem sikerült tovább nyújtania a DEAC-nak. A hazai csapat az egész mérkőzésen fölényben játszott, és végül harminchét pontos győzelmet arattak. Pethő Ákos értékelésében azt mondta, hogy semmit sem sikerült megvalósítaniuk abból, amire készültek. Egyénileg is sok gyenge teljesítmény volt a csapatban, de a csapatjáték sem működött jól, hagyták hamar lendületbe jönni a Falcót, és onnantól nem volt megállás. A vezetőedző ugyanakkor elmondta, hogy a csapata számára

ezután jönnek a legfontosabb, akár a sorsukat meghatározó meccsek, és bízik benne, hogy a gárda a legjobbját tudja majd nyújtani.

November elsején a DEAC hazai pályán fogadta az MVM OSE Lions együttesét. A DEAC ugyan nem kezdett jól az Oroszlány ellen, és eleinte tizenhárom pontos hátrányba kerültek, de a második negyedről kezdve átvették az irányítást, és 69 ponton tartva ellenfelüket, végül tizennégy pontos győzelmet arattak. Pethő Ákos vezetőedző a mérkőzés utáni értékelésben elmondta, hogy elégedett a végeredménnyel, de a csapat rajtjával már kevésbé, hiszen pont azokat a helyzeteket engedték meg az Oroszlánynak, amiket szerettek volna limitálni. A második negyedben viszont összeállt a csapat védekezése, és fordítani tudtak, a harmadikban akár le is zárhatták volna a meccset, de ismét visszaengedték a vendégeket. Ebben Pethő szerint fejlődnie kell csapatának, ha lehetőségük adódik minél hamarabb le kell zárni a találkozót. A szakembernek a lepattanózás terén is hiányérzete volt, azonban kiemelte Danilo Osztójcs játékát, aki hatalmas mezőnymunkát végzett.

Négy nappal később hétközi fordulót játszottak az egyetemisták Kecskeméten. Mindkét csapat jól kezdte a találkozót, az első félidőben kiélezett volt a mérkőzés. A térfélcserét követően a hazaiak elkezdtek elkapni a fonalat kintről is, megkezdtek a felzárkózást, és felgyorsult játéku­kra nem talált ellenszert Pethő Ákos együttese. Pongó ziccerével átmenetileg fordítottak az egyetemisták, de a negyedet 13 egységgel végül a Kecskemét nyerte, így négy­pontos vezetéssel várhatták a záró felvonást. A záró etapban sem tört meg a KTE lendülete, a DEAC a második félidőt 50-28 arányban elvesztette, így hiába játszottak jól az első húsz perc során, a Kecskemét tizenhárom pontos, megérdemelt győzelmet aratott. Pongó Máté a szövetségnek adott értékelőjében elmondta, hogy jól kezdték a mérkőzést, koncentrált volt a csapat, és pörgették a játékot támadásban is. Az első negyedben még rendre betalált a KTE, de utána sikerült kilenc pontra növelni az előnyüket a félidőre. Elmondása szerint készültek rá, hogy a hazaiak nekik fognak menni a harmadik felvonásban, azonban szerinte túlságosan visszalassultak a támadásaik, és nem találták a jó helyzeteket. A KTE talált a harmadik negyedben több triplát, utána az extrákat is bedobták, így az övök lett a meccs.

Három nappal később, november 8-án a DEAC hazai pályán fogadta a sereghajtó Pécs együttesét. A két csapat nagyon izgalmas csatát vívott az Oláh Gábor utcai sportcsarnokban, a kiélezett meccsen végig néhány pont különbség volt az együttesek között. A derbit végül Mócsán Bálint és Marcus Tyus hidegvérű bombái

döntötték el a házigazda debreceniek javára. Tyus a következőket mondta a mérkőzésről a szövetség honlapjának:

– A csapat karakterét mutatja az, hogy a múlt heti vereség után sikerült rendezni a sorokat, és ma egy ilyen győzelmet tudott aratni az együttes. A második féldő kulcsfontosságúnak bizonyult, sikerült összerázni a feeket, és nagyon fontos volt, hogy a támadó lepattanó terén sikerült rendet tenni. Az edzői stábot is dicséret illeti, hiszen sikerült azokat a figurákat felrajzolniuk, amikből eredményes tudott lenni a csapat, úgyhogy mindenkinek jár a gratuláció, és nagyon fontos győzelemmel sikerült gazdagodnia a csapatnak.

Eredmények

Férfi NB I. A csoport, alapszakasz:

szepetember 27.: DEAC – Endo Plus Service Honvéd 70-94
(17-19, 21-28, 14-28, 18-19)

október 3.: Alba Fehérvár – DEAC 100-83
(22-19, 21-22, 25-20, 32-22)

október 11.: DEAC – EGIS Körmend 96-77
(25-18, 28-21, 20-24, 23-14)

október 18.: Zalakerámia ZTE KK – DEAC 83-85
(18-19, 21-22, 17-24, 27-20)

október 25.: Falco-Vulcano Energia KC Szombathely – DEAC
99-62 (25-13, 25-22, 26-14, 23-13)

november 1.: DEAC – MVM OSE Lions 83-69
(20-28, 21-9, 18-18, 24-14)

november 5.: Duna Aszfalt-DTKH Kecskemét – DEAC 84-71
(19-20, 15-23, 29-16, 21-12)

november 8.: DEAC – NKA Universitas Pécs 87-83
(23-21, 22-21, 19-20, 23-21)

forrás: deac.hu

Történelmi győzelem

A Magyar Kupa legjobb 32 csapata között lépett pályára a DEAC labdarúgó-alakulata október végén.

Fontos csata előtt álltak Urbin Péter tanítványai a Magyar Kupában. A 32 között a BVSC Zugló alakulatával nézett farkasszemet az egyetemi gárda. Annál is fontosabb lett volna a győzelem, hogy a kék-sárgák ellen nem sikerült még nyernie a cívisvárosiaknak, ráadásul a 16 közé jutás történelmi siker lett volna.

Noha nem volt kifejezetten kedvező a 12:30-as kezdési időpont a DEAC Sportcampuson, a jó időjárás látszólag a hazaiak kedvét is jócskán emelte. Lelkesen kezdett a Debreceni Egyetem csapata, izgalmas csatára volt kilátás. A vendéglátók kapujában Tóth Dániel ihletetten védett, nem adott utat a vendégek támadásainak. A túl-

oldalon is akadtak izgalmak, hiszen a fekete-fehérek sorra dolgozták ki a helyzeteket, gólig azonban egyik fél sem jutott el az első felvonásban.

A folytatásban sem lankadt a játékkedv. Jankelic Iván veszélyeztetett bő negyedóra elteltével, ám a zuglóiak kapusa is résen volt. A hajrához közeledve egyre feszültebb volt a pályán a hangulat, nagy lendülettel próbálkoztak bevenni a csa-

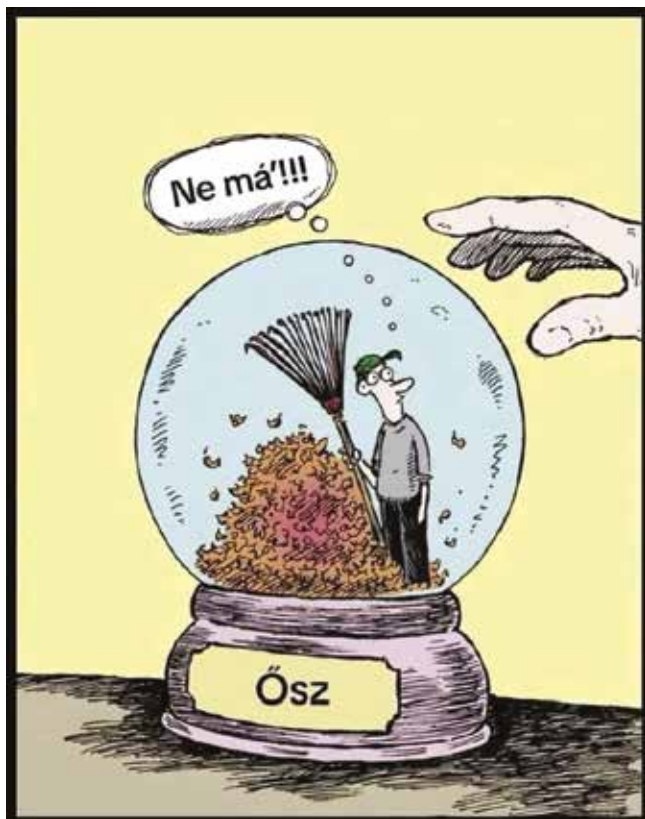

patok a kaput, de a rendes játékidőben továbbra sem született gól, így a hosszabbítás következett.

A ráadásban a vendégek voltak kezdeményezőbbek. Mindez addig tartott, amíg a 101. percben a labda Lénárt Gergőt találta meg középen. A DEAC támadója védőjét verve került ziccerbe, amelyet kíméletlenül ki is használt. A labda a hálóban: 1-0. A másodosztályú BVSC erre nem tudott válaszolni, így a debreceniek 1-0-ra megnyerték a mérkőzést. Ezzel történelmi siker született, hiszen a DEAC kvalifikálta magát a Magyar Kupa nyolcaddöntőjébe. Ahol hazai pályán fogadják jövő februárban az NB II-ben küzdő soroksári együttest.

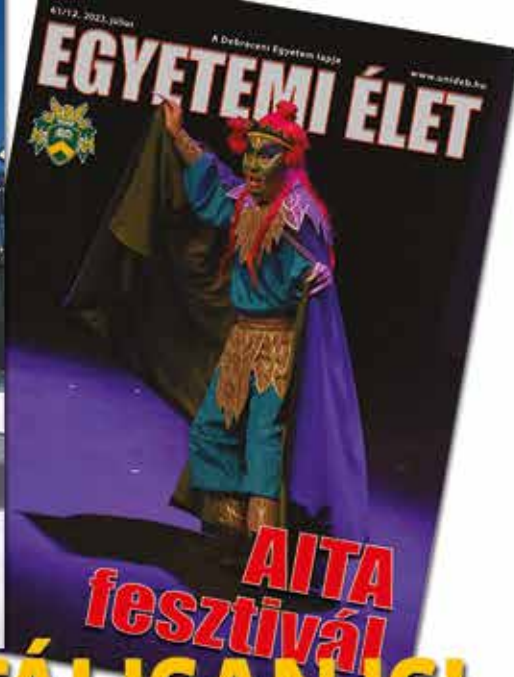
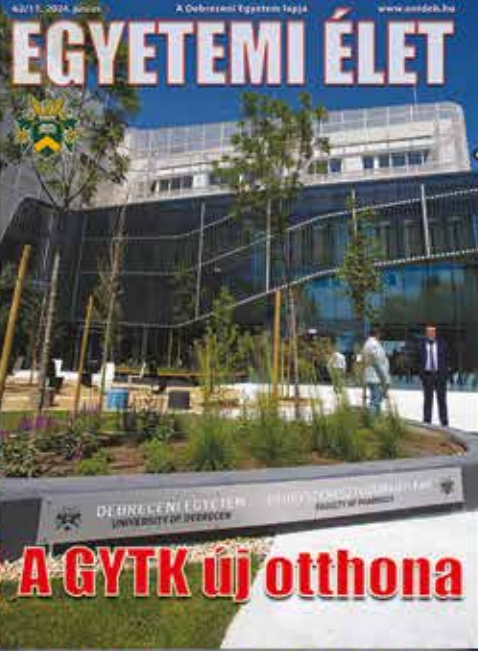
BM, fotó: deac.hu

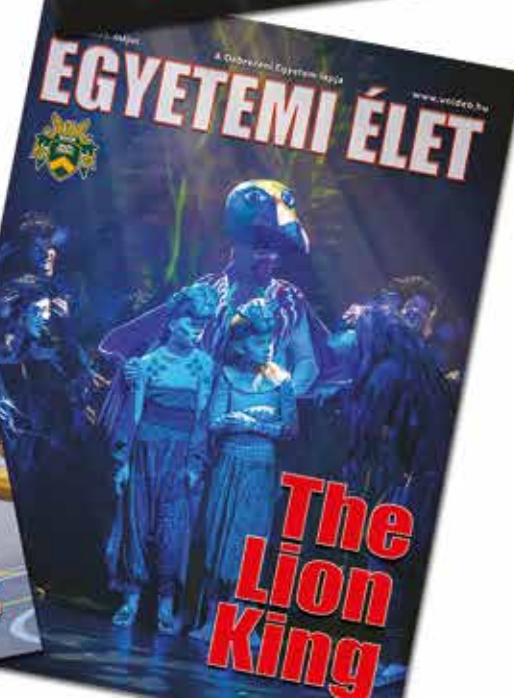
Mama főzte Papa főzte

OLVASS MINKET DIGITÁLISAN IS!

Archív lapszámok: unideb.hu/kiadvanytar

CAMPUS BOWLING BÁR

BOWLING, DARTS, CSOCSÓ

Felújított bútorzat, új cipők, minőségi, széles italválaszték.

Céges rendezvények, szakestek, születési bulik tökéletes helyszíne!

Ha fényképes UniPass kártyáddal vásárolsz a pultban 30% kedvezményt kapsz. Az akció minden héten hétfőtől csütörtökig tart.

06-52-529-111

Debrecen, Kassai út 26.

